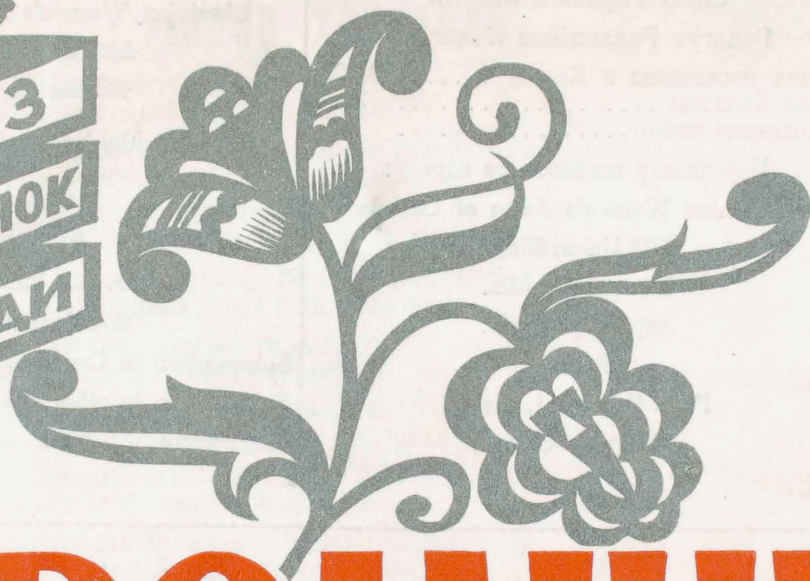

ПРОМІНЬ

ВагумД
59

Ч. 1
1960

СІЧЕНЬ

JANUARY

ПРОМІНЬ

Рік 1

Січень 1960

Ч. 1 Vol 1

Виходить раз у місяць

Видає

Союз Українок Канади

Редагує Редакційна Колегія

Річна передплата в Канаді \$3.00

Поза Канадою 3.50

Поодинокі число35

Передплату вислати на адресу:

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

203 Union Bldg.

Edmonton, Alta.

Адреса редакції:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.

Winnipeg 4, Man.

PROMIN

January 1960

No. 1

Monthly Publication

Published by

Ukrainian Women's Ass'n of Canada

203 Union Bldg.,

Edmonton, Alta.

Edited by Editorial Committee

Address:

PROMIN

P. O. Box 3551, Sta. B.

Winnipeg 4, Man.

Subscription in Canada \$3.00

Subscription in other countries 3.50

Single copy35

З М І С Т

Уляна Кравченко: Різдво Христове ..	1	Н. Когуська: Глум над рівноправністю жінок	17
До появи першого числа ..	2	в Советах ..	17
З приводу великих роковин ..	3	Д-р Віра Якубовська: Наше здоров'я ..	19
О. Олесь: Народі страднику ..	5	М. Іванець: Свято річниці ..	21
С. Васишин: До нашої історії ..	6	Olenka Negrych: Our English Section ..	22
С. Юрківська: Святкуємо Різдвяні Свята ..	11	Why celebrate Ukrainian Christmas? ..	23
Наталена Королева: Ірод ..	9	Відділ для дітей ..	26
О. Лукомська: Різдвяні Свята і наші діти ..	11	Звідки взялася різдвяна ялинка ..	26
Перша жінка посол у канадійським		Зірка ..	26
парляменті ..	12	Марія Гавриш: Думки про Фонд Фундації ..	27
С. С.: Праця на собою ..	13	Є. Фомин: Мати ..	27
Н. К. Наші молоді таланти ..	14	Впр. Владика Михайл: Привітання ..	27
Учнівський концерт Валентини Доброліж в		К. Пахолків: Виставка і чай ..	28
Едмонтоні ..	15	Н. Трішук: Розвиток добродійних	
Н. Когуська: Відійшла велика громадянка ..	16	організацій ..	29
		Впр. Владика Андрей: Привітання ..	30

ПРОМІНЬ

РІК 1.

СІЧЕНЬ 1960

Ч. 1.

Уляна Кравченко

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

РІЗДВО ХРИСТОВЕ! І НІЧ ЯК КАЗКА!
І В СЕРЦІ — В СЕРЦІ ЛЮБОВ І ЛАСКА

ДУМКИ ЯК ПТАХИ, ВІЛЬНО ЛІТАЮТЬ
І УКРАЇНУ ВСЮ ОБІЙМАЮТЬ . . .

ДУМКИ ЯК ПТАХИ, ВІЛЬНІ, КРИЛАТІ
ЛИНУТЬ ВИСОКО У КОЖНІЙ ХАТІ . . .

В НІЧ СВЯТВЕЧІРНЮ В ТИШІ ПРИВІТНІЙ
ПЕРЕДАЮ ЗМІСТ СЛІВ ЗАПОВІТНИХ.

НЕХАЙ ПРЕДКІВСЬКІ ТІ ЗАПОВІТИ
НАДХНЕННЯМ НАШІ СКРІПЛЯЮТЬ ДІТИ:

НЕХАЙ ВЕДЕ ВАС ДЗВІНКЕ ТЕ СЛОВО
НА ПРЮ ЗА ПРАВДУ І ЗА ОБНОВУ.

ПРИВІТНЕ СЛОВО, ТЕ СЛОВО З КРИЦІ
НЕХАЙ ВЕДЕ ВАС ГЕНЬ ДО ЗІРНИЦІ . . .

ЯСНА ЗІРНИЦЯ — РІДНА ЕМБЛЕМА
ХАЙ ЗАВЕДЕ ВАС ДО ВИФЛЕЄМУ.

НАС НЕ СПИНЯТЬ НІЧИМ ПЕРЕПОНИ
ТЮРМА . . . СОЛОВКИ . . . ВЕСЬ АД ЧЕРВОНИЙ . . .

О, СЕСТРИ, ВІРТЕ, МИ НЕ ПОБОРНІ!
ІДІМ ДО ЦІЛІ КРІПКИ, МОТОРНІ.

ОДНА МЕТА НАМ, ОДНІ БАЖАННЯ
ПЕРЕТРІВАЙМО Ж АЖ ДО СВІТАННЯ.

В НІЧ СВЯТВЕЧІРНЮ, В ТУ НІЧ ЛЮБОВИ
З УСІХ, ЩО В ТЮРМАХ, СПАДУТЬ ОКОВИ.

В ЯСНУ МАЙБУТНІСТЬ ВІДКРИТІ БРАМИ
ІДІМ БАДЬОРІ — ПРАВДА Є З НАМИ!

ДІЛО ПОСВЯТИ І ПІСНЯ ЗГОДИ
ХАЙ НАС ЄДНАЄ В ОДНО З НАРОДОМ.

Поява цього першого числа журналу це не перше видання Союзу Українок Канади, який вистояв при громадській роботі 33 роки і зріс у силу — це продовження, чи зміна форми нашого часопису — до цієї пори ми мали одну сторінку раз у тиждень в "Українським Голосі" п. н. "Сторінка Союзу Українок Канади", яка була редагована організацією через 32 роки. Переходимо отже зі сторінки на журнал. Сьогоднішнього часу, зі зростом організації, сторінка не є вистачаючою. Потребуємо більше місця, щоб розгорнути нашу думку, щоб обговорювати та розв'язувати наші проблеми, щоб плекати між молодшим жіноцтвом гордість свого походження і скеровувати їх на дорогу служіння народнім ідеалам.

Перед українським жіноцтвом у світі взагалі лежать великі завдання. Українська жінка в Україні сьогодні поневолена, позбавлена прав, бути зарепрезентована в світі в міжнародних жіночих організаціях, засідати поруч жінок інших народів, невідома для світу у своїй духовості ані у своїх стремліннях, ще більше того, позбавлена навіть того людського трактування, ограбована з достатків і волі, силою загнана в колгоспи, де віддає свої фізичні сили для ворога-окупанта її землі. Українське ж жіноцтво розсіяне по різних країнах а то й частинах вільного світу має плекати між собою єдність думки, щоб виявити перед світом обличчя українки, своє зовнішнє і духове "я".

В сьогоднішніх часах ми

мусимо шукати нових доріг, ми мусимо гартувати свого духа і запрягти до праці всю міць нашої душі. Живемо в новій добі, в добі атому, ракет і безліч нових винаходів, що відвертають нашу увагу, що поглинають наш час. Відгороджені залізною заслоною від землі наших батьків, віддаляємося від нашого народу. Питання світогляду молодшого покоління на українську справу турбує нас всіх таки чимало, а особливо турбує воно нас, матерів, бо на нас спочиває та відповідальність за їхній світогляд і їх відношення до української справи.

Журнал обіймає різні сфери життя — громадсько-суспільного, події у світі, культуру, господарські справи, українське народнє мистецтво, здоров'я, плекання почуття гідності свого походження серед молодших, виховання.

Читачі журналу знайдуть тут частину і в англійській мові. Можливо, що не всім це сподобається, однак в англійській мові пишемо не для того, що маємо намір занехати українську мову, а навпаки, за посередництвом мови приступної для тих, що не мали спромоги навчитися свого письма, щоб пізнати важливість знання мови батьків і пізнати красу і багатство культури народу з якого вони походять, і щоб їх українською справою зацікавити.

Ще одне дуже важливе завдання журналу — п л е к а т и думку організованості української жінки. В збірній силі організації ми маємо можливість служити справам свого народу. На цей шлях сту-

пило українське жіноцтво в Канаді вперше в 1926 році, зорганізувавши Союз Українок Канади. І через увесь той час ми несемо на своїх прапорах гасло — служба народнім ідеалам.

Ми кожного дня мусимо підсилювати віру у свої духові вартості — особисті й національні, нам треба визнавати себе як українки, що живемо у широкому і вільному світі, визнавати ідеали українського народу і змагати до них збірною силою, нам треба визнати своє призначення, що несемо зорганізовано перед світом гідність свого народу, а зокрема гідність жінки української нації, визнати себе як горожан Канади, що несемо свою добровільну службу для справ суспільних культурних і громадських.

Йшли ми досі до всіх тих цілей різними дорогами, живим — і писаним словом ширили ми нашу думку, йшли в міру наших можливостей і обставин. Та ось виходимо на нову дорогу — це наш журнал, якого завданням є продовжувати традиції організації, ще сильніше скріплювати наші цілі, завдання і наше місце в світі, а рівночасно служити справам українського жіноцтва у світі.

Здаючи собі справу з того всього і приступаючи до видання цього журналу, хочемо вірити, що він знайде належне місце серед українського жіноцтва, що стане він лучником нашої думки і буде служити тим ідеалам, до яких прямуємо, за які змагаємось і будемо змагатись у вільнім світі вільним словом.

Назва журналу "Промінь".

Центральна управа Союзу Українок Канади довгий час застановлялася над назвою журналу, яка би символізувала його завдання і напрямні. Промінь, це соняшне світло, що проникає в найглибші закутини, освітлюючи й ogrіваючи все собою на що лиш упаде. Під ласкавим промінням сонця все в природі цвіте і дихає здоров'ям, сповнене кольору і блиску. Проміння

сонця несе день і підводить людей до праці, до чину. Промінь завжди чистий, світлий, а упавши на дорогоцінні речі, грає райдують кольорів.

В символічному значенні завдання цього нашого "проміння" є також проникати в найглибші частини нашого національного організму, освітлювати й ogrівати душу, і тих, що утомлюються на ниві громадської праці, і тих,

що з незалежних від них причин, не мали змоги увійти в український громадський рух, щоб служити народнім ідеалам. Під ласкавим "промінням" нашого журналу хай формується світогляд українки і хай він буде здоровий, сильний, сповнений краси і сили. "Промінь" хай буде днем, що кличе нас до діла, до спільної, творчої народної праці.

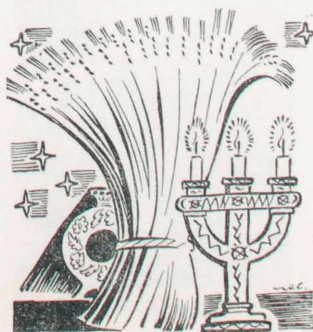

Найщиріші святочні побажання — веселих свят Різдва Христового і щасливого Нового Року засилає центральна езекутива Союзу Українок Канади і редакція всім своїм відділам, членам організації, провінційним управам, передплатникам і всьому українському жіноцтву у світі і на українських землях — хай сповняться бажання ваші особисті і громадські!

Особливо в цьогорічних святах Різдва Христового засилаємо наше привітання з радісним почуттям, бо сповнилась довголітня наша мрія-поява першого числа нашого самостійного слова-журнал. І так, як ясна зірка вела трьох царів з далеких земель і вказувала дорогу до місця, де народилась Правда і Любов, де народився Бог-Дитина, так і хай це наше самостійне слово буде для всіх тих, що шукають правди і волі українському народові дороговказом до неї.

Вітаємо всіх традиційним українським святочним привітом-

ХРИСТОС НАРОДИВСЯ!

3 приводу великих роковин

У святочних днях нашого спокійного життя у вільному світі, повертаємо наше обличчя до історичних днів Украї-

Софія Галечко

ни — народного зриву і революції в роках 1917-18 і крізь десятиліття намагаємося вглядіти обличчя української жінки, побачити її при будівництві української держави, зрозуміти її наставлення, збагнути її почування в тих великих днях історії свого народу.

Цього місяця ми знову будемо святкувати 22-го січня, Свято Державности українського народу, пригадаємо Четвертий Універсал Української Центральної Ради, уявимо собі перший парламент вільної України, боротьбу української армії за кожную пядь рідної землі, пройдемо в думках тернисту дорогу нашого народу впродовж 41-го року, і спинимо думку на Українській Національній Раді, українського уряду в екзилі, що в теперішній час на чужині, на територіях Європи несе стяг світлич державницьких традицій і прямує невтомно вперед до Ідеалу Нації.

І чи справді наше життя у вільнім світі є спокійне, чи не турбують нас питання, що

промовляють до нашої честі, до гідності нашого духового "я"? Згуртовані в збірній силі організації чи поодиче, яка наша більша ціль? Чи щоденна громадська праця для власних наших потреб є вистарчальною у сповненні наших народніх обов'язків?

"І взяв тебе Господь за руку і повів у широкий світ для того, щоб ти не дала нам пропасти" — пише в листі з поневоленої України мати до доньки в Канаді.

Скільки ж глибокого трагізму в цих простих, щирих і сердечних словах. І чи не вказують вони нам на ту велику місію, на наше місце у вільному широкому світі, чи не дають вони нам відповіді на наші питання?

Сорок один років минає як землею України котились хвилі національного відродження, коли творились нові сторінки історії народу і де на дорогу державного будівництва вийшла й українська жінка. Послідовниця Наталії Кобринської, Лесі Українки, Оль-

ги Кобилянської, порвавши зі старими традиціями, поглянула в обличчя суворой дійсності і зрозуміла великий момент великого чину.

І перед нами ясно виділюються жіночі постаті на різних позиціях, в різних строях і при різній праці. Першими ми побачимо сестер милосердя, чи сестер доглядачок хворих (норси), як ступають вони запарошеними дорогами поруч возів ранених вояків полевих лазаретів, в сірих загортках і білих намітках, опалені сонцем і вітрами обличчя, загартовані і витривалі. Це їх добровольча служба. Вони були перші, що прийшли і віддали себе на службу батьківщині, щоб гоїти рани братів, наречених, батьків. Серед гуркоту гармат, серед свисту куль, серед шуму літаків, серед зойку ранених, вони мовчки несли свою службу. Деякі з них вперше побачили жорстоке обличчя смерті. Імена їх не записані в історії, вони не числили на це, не виділялись рангами і відзнаками, вони безіменні — ті, що віддали свій труд, а де-хто й життя у вирі боротьби народного зриву.

Вслід за першими вирисовується інше обличчя жінки, що взяла в руки зброю, що проти волі батька-матері, нареченого, брата не видержала мовчаливого чекання і з блискучими від зворушення очима, стала послідовницею сотничихи Зависної, княгині Насті, — ці українські Жанни "Д" Арк — Віра Бабенко, Марія Соколовська, Олена Степанів, Софія Галечко й інші. Одні з них не вернулись з поля бою, інші попали в руки

Олена Степанів

ворогів і заплатили життям.

А скільки їх було при добродійній праці — в горожанських комітетах допомоги біженцям, захоронках, при Червоному Хресті й інших установах. Та ось відчинім двері першого українського парламенту — Української Центральної Ради в Києві. Там побачимо українську жінку, свідому свого завдання, свідому тих великих днів у відродженні рідної країни до вільного державного життя. І хоч і тут історія не записала імен всіх тих жінок, що входили до Української Центральної Ради, але все таки є — Софія Русова, Ольга Грушевська, Марія Грушевська, Любинська, Зінаїда Мірна, Нечаївська, В. О'Конор-Вілінська, Людмила Старицька-Черняхівська. Всіх жінок, що виконували службу в Українській Центральній Раді було одинадцять. Одна з учасниць Зінаїда Мірна так згадує про часи перебування і праці в Українській Центральній Раді:

“Бути свідком відродження батьківщини, відродження, про близькість якого тільки романтичні голови марили, бачити на власні

очі, як прокидається величень народ, приспаний на протязі століть, як національна ідея, досі близька і зрозуміла тільки невеликим колам здебільшого інтелігенції, просякає народні маси, все це бачити, як твориться нове життя і самій увійти до найвищого, керуючого цим життям організму, Центральної Ради — все це було для мене не досяжною мрією. І все це

Зінаїда Мірна,
член Української Центральної Ради.

здійснилося, здійснилося з такою швидкістю, в такому захваті, в такому бурхливому пориві, що не можна було й опам'ятатися, вдуматися в дійсність, зупинитися й обміркувати”.

Похід українського народу до волі, до самостійного державного життя продовжується і в тому поході йде також і українська жінка. Бо скільки є їх сьогодні, тих жіночих постатей, що одні з них в невольничих таборах на далекій московській півночі, інші під напором ворога здавили до слушного часу свої бажання, інші пішли в підпілля, а ще інші скитаються далекими світами по чужих краях, але всі вони несуть в своїм серці велику ідею відродження української держави.

І так хай символ тих великих роковин веде нас дорогами посвяти для великих ідеалів нації, хай світлі постаті жінок, що проходили перед нами будуть для нас дороговказом, як треба жити, як треба служити великій правді на землі і для чого Господь вивів нас у широкий світ.

Н. К.

О. Олесь.

НАРОДЕ-СТРАДНИКУ

Народе-Страднику, навчи нас на вигнанні
Любити свій Єрусалим . . .
Навчи в солодкому стражданні
Пройняти серце ним.

Щоб на чужині над річками,
Поклавши кобзи жалібні,
Ми тихо сходили сльозами
В жалю по рідній стороні.

Народе-Страднику, навчи нас на вигнанні,
Любити свій Єрусалим,
Навчи в солодкому стражданні
Пройняти серце ним.

До нашої історії

Можливо, що сьогодні декому ще й неможливо оцінити справедливо ту велику і багату діяльність першої жіночої організації Союзу Українок Канади так, як вона на це заслуговує. Але все ж таки вже й тепер з певністю можемо ствердити, що колись даліші покоління, коли будуть оце наше століття в історії українського народу студіювати, зокрема зауважать, що до української національної скарбниці в Канаді, Союз Українок Канади вложив великі скарби своїми досягненнями, працюючи на народнім полі.

Історія і праця Союзу Українок Канади є надто велика, щоб її можна охопити в рамках моєї скромної статті з нагоди видання першого числа журналу.

Підсумовуючи працю Союзу Українок Канади за тридцять три роки можна сказати, що організація розрослася як те велике розкішне національне дерево, яке пустило своє коріння глибоко в родючу землю, розгалузилося в різних напрямках нашого культурно-освітнього національного життя і зродило нам бажані овочі.

Цілі і завдання були ясно виточені від самих початків і тієї лінії твердо трималося зорганізоване жіноцтво — а саме, щоб національно пробудити і культурно піднести українське жіноцтво, витворити правильний погляд на наші обов'язки супроти українського народу з точки погляду горожан Канади, зберігати та розвивати народні культурні цінності, дбати про релігійне і культурне виховання дітей і молоді.

Софія Василюшин

Цілі і завдання Союзу відкривали широке поле діяльності і розгалужувались на поодинокі ділянки праці. Праця поширювалась різними способами. Велика праця провадилася на сторінках "Українського Голосу" де кристалізувався світогляд українського загалу, а зокрема нашого членства.

Великі заслуги належаться "Українському Голосові" в поступі і розвоєві Союзу Українок Канади. "Український Голос" без сумніву і надалі лишиться для нашого членства розумним провідником, що указує добру дорогу і провадить до певної мети.

Союз Українок Канади все йшов назустріч українському суспільству в різних потребах і за час існування організації видано велике число книжок і інших матеріалів, які, як в Канаді, так і поза її межами причинилися до піднесення української культури. Щоб заобезпечити ви-

давничу працю книжок Союзу, створено Фонд Фундації ім. Наталії Кобринської, який зростає у велике майно Союзу з кожним роком.

Тяжко описати поодинокі всі заслуги і здобутки Союзу в короткій розвідці, але зокрема треба згадати, що Союз Українок був перший в Канаді, що видвигнув думку створити власний музей українського народного мистецтва, яка була предложена ще 1922 року, на зїзді Інституту ім. П. Могили. Від самих початків заснування Союзу, організація проявила велику діяльність на полі українського народного мистецтва і дійшло до того, що сьогодні великий музейний осередок в Саскатуні, з чотирма музейними філіями по різних провінціях, містять в собі великі скарби народної культури, нараховуючи тисячі експонатів.

Співпрацюючи з Канадійською Національною Жіночою Радою та іншими канадійськими організаціями, Союз репрезентує гідно свій народ перед обличчям світу і відзеркалює життя своєї нації, чим доказує, що організовані українки із своїм знанням, своїми здібностями та працьовитістю рівняються духово з жінками інших народів.

Багато своєї праці Союз Українок Канади присвячує вихованню молоді. Постійно закликає матерів, що головним чинником у вихованні дітей є дім, який має зберігати нашу рідну мову, релігію й національну традицію. Поза те Союз допомагає в організації молоді та

призначає щорічні стипендії за найкращі пописи українських студентів.

І так з кожним роком Союз Українок Канади зростає для служби своєму народові. Сьогодні має за собою непереличимі осяги. В рядах свого членства Союз Українок Канади має кілька тисяч свідомих, ідейних та щирих жінок, які розуміють організаційну дисципліну, притримуються вказівок проводу, щиро і гідно виконують свою працю на місцях.

Без найменшого вагання можна сказати, що Союз Українок Канади є найбільша українська жіноча організація не лише в Канаді, але певно і в цілм світі. Союз має за собою працю надзвичайної історичної ваги. І знов велика історична подія, яка стала доконала в цім році, завдяки ідейного, карного і поступового членства, яке прислуховується до центрального проводу і попрацювало над справою видавання власного журналу.

Правдиві слова поетки Уляни Кравченко, яка сказала: "Лиш вірою ви будьте все сильні, любов'ю щасливі, жнивами веселі!"

Наша віра в ту велику працю для нашого народу, віра до тих обов'язків, які ми взяли на себе принесла нам жнива, радість, в наших руках власний журнал, який дасть нам багато задоволення. Працюймо і надалі з тією самою сильною вірою, а наша праця в майбутньому подвоїться.

В цей радісний момент, коли ми перегортаємо сторінки нашого нового журналу, я з великою приємністю згадую нашу редакторку, пані Наталку Когуську.

Святкуємо Різдвяні Свята

Немає іншого народу в світі, який мав би такі багаті й глибоко духові звичаї обходження різних свят як наш український народ.

Кожне свято починається не в самий день торжества, але має перед собою певний період, в яким мов би настроюємось духово до надходячого свята. Цей період називаємо постом. Час посту дає нам нагоду застановитися над святом, яке наближається і належно приготувитися до нього. Час посту дає нам нагоду стати, подумати над загальним ходом нашого щоденного життя і належно скерувати його. До великої міри, наше святкування й настрій свят залежить від на-

шого способу підготовки до нього під час посту. Піст перед Різдвом називається Пилипівка. В цей час мати-господиня має обов'язок, не лише духово приготувити себе й свою родину, але й пристарати всіх потрібних речей на свята. Треба дідуха спорядити, сіна приготувити, або обрус вишити, та хату помити.

Нарешті Святий Вечір. Сонце зайшло звізда перша появилася. Все готове. В куті стоїть дідух. Стіл застелений найкращим обрусом, стоїть аж вигинається під тягарем смачних страв. Сіно притрушене під столом і на столі під обрусом. Три колачі гордо займають середину столу, а поруч них стоять мов сторожі свічки. А самі страви ніколи так смачно не виглядали, може тому, що всі постили цілий день. Кутя прибрана оріхами та цукерками . . . борщ — червоний пісний, але смачний з грибами і вушками, голубці, вареники з бараболею з капустою та з маком, або з сливками, сухий варений біб, горох і фасоль, підпеньки, смажена і холоджена риба, сухі варені овочі, сливки або грушки, помпушки й різні печені пережки. Обличчя родини навколо столу відзеркалює радість при світлі свічок; інше світло погашене. Гостей на Святий Вечір не проситься. Святий Вечір належить до родини, однак по великих містах є студенти, або самотні люди, які не мають дому, то таких слід за-

**Софія Васишин, голова
Союзу Українок Канади**

просити на Святу Вечерю. Всі вбрані по святочному. Розмова спокійна, але весела, звернена на членів родини, які відсутні. Настрій святочний. Якби були на Україні, діти по вечері, викрадались до стайні почути чи худоба розмовляє, або поспішили б до хресних батьків з вечерею. В Канаді можемо лише використати час при столі оповісти дітям, та пригадати собі, про всі інші подробиці наших звичаїв, яких нам тут неможливо виконати. По вечері колядують, аж поки прийде час йти до церкви з цілою родиною. Вже на перший день Різдва бувають гостини менші чи більші. Групи колядників, старші й молодші ходять колядувати.

Українці ще щасливі в тім, що по довгій приготуванню під час посту, наші свята не закінчуються за один день — одною подією. Наші свята продовжуються через три дні Різдвяних Свят, тоді Новий Рік (Василія Великого), — а закінчуються Богоявленням (Йорданом). Цих два тижні дає нам доволі часу забавитися і погоститися, поколядувати й пощедрувати і в церкві побувати. Це само собою захищає нас від нарікань, яке інші народности мають, а саме, що так довго приготуваються, а за один день все закінчилося.

На Йорданські звичаї звертаємо менше уваги, хоч це свято є дуже важне й має свої особливі звичаї, які не повинні занедбувати. Свято Богоявлення або Йордан чи Водохрещення, закінчує круг наших Різдвяних Свят. Цим святом обходимо подію хрещення Ісуса Христа в ріці Йордані. День перед Йорданом

зветься Щедрий Вечір. В цей день знову ж справляємо дружину Святу Вечерю, дуже подібну до — першої, але не таку багату. Декуди називають цю вечеру "голодна куття". Пісні, які співаються в той вечір звуться щедрівками. Саму вечерю починають питтям ново-освяченої води. В Канаді прийнявся звичай справляти цю вечерю громадно; яку називаємо: Спільна Свята Вечеря. Це є дуже гарний звичай, бо дає кожному відчуття, що наші окремі родини спільно творять одну велику родину громаду, яка має одні цілі й напрями.

Особлива подія Йордану є освячення води. Раненько по Богослуженню, ціла громада, з великою побожністю, з процесією виходить на річку, або на приготуване місце коло церкви де є вироблений пристіл і хрест з леду. Священик освячує воду. На українських землях під час освячення води вистрілювали сальву і випускали голуба при співі тропара "Як в Йордані хрестився Ти Господи, тоді обявилась пошана Тройці, бо голос Отцівський свідчив про Тебе, улюбленим Сином Тебе називаючи, а Дух у постаті голубиній ствердив Слово обявлене. Слава Тобі, Христе Боже, що явився і мир просвітив".

Кожна родина бере собі додому посудину цієї освяченої води, щоб переховати до слідуючого року. Ця вода має охороняти цілий дім від всякого зла. Знаємо, що багато приписується силі цій воді, та й хто буде перечити? Глибока віра творить багато чудес. Кожний член родини обов'язково кушає освяченої води перед обідом на Йор-

дан. Йорданські свята завершуються аж тоді, коли священик відвідає дім, щоб помолитися з родиною й поблагословити цілу хату освяченою водою. До відвідування священика кожний дім належно приготовлений. Бодай один колач стоїть з свічками на столі під іконою або на шафі. Наколи священик увійде в дім, свічки треба засвітити й цілою родиною приступити почути початкуючі молитви. По закінченні цих молитов, один член родини бере свічку й супроводить священика до кожної кімнати при співі Йорданського тропара "Як в Йордані хрестився Ти Господи"

Можна бачити які нерозлучні є дім і церква в наших звичаях. Одне одного доповнює до тої міри, що без одного або другого прямо неможливим вповні святкувати або перевести в життя наші традиційні звичаї.

Були часи, коли українці святкуючи свята, мусіли пояснювати про себе своїм співгорожанам. Тепер часи змінились. Українці з а йняли своє належне місце у загальному суспільстві. Тепер наші співгорожани розуміють нас, поважають нас і все що нам належить. Преса описує, радіо проголошує, телевізія висвітлює, з великою приємністю наші скарби традиції. Але на привеликий жаль бачимо, що чим більше розуміють нас інші, чим більше цінять те, що нам дороге, тим більше ми самі опускаємо те, що якраз робить нас тими якими ми є. Без наших традиційних звичаїв ми були б от собі люди згублені в масах інших звичайних істот. Тому то жаль збирає, коли приходиться

І р о д

— І дійсно сам ти, на власні твої очі, бачив ту чудодійну зорю? І небо, що відтулилося? І чув ті надземні голоси, які стверджували, що дитина та є дійсно Божий Син, надія народів?

Геліодор — “тінь тетрархова”, як називали його дворяни, постелився листом і розклав руки:

— Міцний володар сам знає, що Геліодор не може вірити темним байкам темних вівчарів. Зрештою, дозволю собі гадати, що й тобі, великий, байдуже, чи Божий то

ся відвідати український дім з групою молоденьких колядників і бачити в кутку нещасну, обсіпану, суху ялинку, яка своє найкраще відслужила місяць взад. Жаль на душі, як не видно під столом сіна ані на столі колачів та не чути тих магічних запахів, які лише можливі в домі, де все потрібне було постаране. Всі ми маємо спомини з молодечих літ про свята в нашому домі. Так як памятаєм так і розумієм. А розуміємо так, як мама не лише розказала, але і показала. Святий Вечір має особливу атмосферу... мов Дух Святий сходить і оточує наш дім, стіл та цілу родину. Ця атмосфера залежить виключно від того, в якому душі і настрої мати робить приготування до свят.

Святкуймо свята й передаваймо нашим дітям не лише пишні коштовні дарунки, але й те, що за гроші неможливо купити... глибоко духовий святочний настрій, який робить наші свята відмінними від інших народів.

Стефанія Юрківська.

Син, чи ні, пророк чи майбутній їх ватажок десь там народився. Хіба ж Ромуль і Рем не обидва були синами Марса? Але ж переможцем може бути тільки один. Це — ти, наймогутніший...

Тетрарх нетерпляче перепинив рабське красномовство: — Стривай; але ж маги? Халдейські мудрці, щось же вони тямлять. А говориш, що сам бачив, як вони вклонялися, як принесли дарунки. Ти ж сам чув їх пророцтва.

— Не можу я, твій найвірніший раб і послужник, сказати, що не бачив того, на що дивились мої очі, або не чув того, що ввійшло в мої вуха...

— І не повернули... Не прийшли назад до мене, хоч і наказав їм я це цілком певно, — думав у голос тетрарх.

Ці думки так його дратували, що під його лівим оком засмикало й швидко замиготіло нервово тремтіння. Як завжди, коли Ірод втрачав рівновагу.

— Може пізнали тебе? Чи ти прозрадив, йдучи з ними, що я тебе післав назирці?

— Хто б посмів тебе зрадити, сонце всесвіту? — підвів на Ірода повні песької вірності, але також і легкої тривоги, очі Геліодор. — Мудрість твоя, промінний, трохи осяяла й мене від часу, як в орбіті світла твого я перебуваю. Тож, ні, володарю, я не йшов з ними, лише за ними. Не відступав ані на крок. А в печері вифлеємській був я поміж пастухами, кочовницьким вівчарем переодягнений. Мудреці ж, як звелів ти назвати мандрівних отих зорезнавців, злякалися твоєї справжньої

мудрости, і втекли. Втекли, пануючий, бо ж зрозуміли, що їм місце між пастухами, а не за володаревим бенкетом...

Ірод витер чоло рукою.

— Угу... бенкет... Так, ще сьогодні той бенкет... Стільки тих турбот і праці... А тут маєш ще того Месію, Спасителя народів...

— Та що таке перед твоєю міццю Месія? — зайшовся щирістю Геліодор. — Лише єдине твоє слово, єдиний рух твоєї всевладної руки...

Ірод прижмутив стрибок очей, а другим трохи призирило дивився на свого найдовіренішого слугу. Знав ціну улесливих слів та запевнень вірності, але також знав ціну своєї влади і розмір слухняності, з якою приймали кожну його примху покірливих підданців. Прижмутив у друге око, а губами глузливо посміхався. Справді: кого він має боятися? Плазуючих рабів, яким дарує золото? Чи тих, що не золото, але щоденний хліб діставали з його ласки?

Зробив рукою недбайливий знак, що хоче лишитись сам. Геліодор, радий, що обійшлося без вибуху гніву, склавши на грудях руки, прикрашені перстнями та браслетами, й кланяючись раз-у-раз, відступив до дверей, не обертаючись до володаря спиною. Нарешті, замовк брязкіт його нашийних прикрас, ланцюгів та амулетів. Важкі фалди заплонили-килими повисли нерухомо над виходом і в покою тетрарховім запанувала повна тиша. Ірод залишився в своєму кріслі, що нагадувало курильне. Його тяжка думка розкручувалась помалу, немов повільний віл тяг велику

вагу на високий копець.

Нехай би, дійсно, Син Божий!... Нехай собі... Чи ж мало було їх на світі, синів богів та богинь?... Діоніс, Феб, Аполлон... Діана... І, що з того? Вибудують кілька нових храмів, настановлять нових жерців, назначають нові святкування. І добре. Ні світ, ні людство на цьому нічого не втраять. Навіть придбає нове джерело розваги та забав... Але ж те дивовижне вірування, з яким він здібався тут, в Юдеї! Цей Месія нібито має відібрати владу всім володарям, стане самотнім, за ким підуть, кого будуть слухати всі. Він обіцяє радість і життя вічне... "Хто ж ти, що боїшся людини"? — згадав слова, читані в тих незрозумілих, таємних пророцтвах юдейських. Студював їх, бо ж той загадковий прийдешній Месія чомусь не йшов йому з голови. — "Боїшся людини, яка вмирає, а Господа Творця свого забуваєш", — говорить їх пророк Ісаїя. — "Щоденно тремтиш перед лютістю гнобителя, що надумав стратити тебе"... Хм... Для них — гнобителі, це він, тетрарх... Ах, на всіх безсмертних!... Добре! Коли він гнобителі, то мусить він їм показати, народженим, і ненародженим, і мудрецам, і пророкам, що там, де є він, Ірод-Тетрарх, не може й не буде іншого володаря, як тільки він сам. Досить! Жодних Месій, жодних спасителів, і жодних надій! Він дбає сам про всіх і нема їм чого ані надіятися, ані виглядати спасіння. Без пророків він і сам добре знає, кого взяти під захист, над ким простягти руку караючу... Але треба цей... непорядок якось припинити...

Підвівся й підійшов до вікна. З-поза підтягнутої заслони вилився на нього промінчастий пурпурний водограй променів вечірнього сонця. Пурпур послався йому до ніг, одяг його світляним плащем, увінчав червоною авреолою.

— Почекайте! Я таки знайду на вас незабутній спосіб! — промимрив, відвертуючись від сліпучого проміння. — Не забудете довго мого наймення!

Здалеку долітали різні звуки сурми. То сповіщали з юдейського храму, що настав година офірування й молитов...

А ввечері розмови гостей, співи, флейти й арфи не розгладили зморшок на тетрарховому чолі й не втишили підстрибування його повіки. Він все думав, автоматично перекидаючи з руки в руку охолоджуючу кришталеву кулю, й помалу висмоктував з келеха охолоджене снігом вино.

Гостей огорнув неспокій, який щодалі збільшувався. Ох, ті турботи на чолі володаря, це ж — хмари на небі: щобільше їх, то неминучіша хуртовина! Яка ж причина? Вісті з Риму? Нездоров'я?... Ой, ой, хто ж буде в неласці? На кому зірветься досада панська?

Поривами холодного вітру перелітали невисловлені запитання, а прикрашені вінками голови схилились одна до одної, питаючись лише погля-

дом.

Раптом блиснули тетрархові сіро-олов'яні очі. Наче вміть помолодшало обличчя. Ірод уп'явся поглядом в рудоволосу сирійську танцюристку, що звивалась перед ним на широкому килимі. Танок її був низкою поз, перебиваючих, мов гра хвиль, змінливих, як форми хмарок. Хвилинами її всю накривало мідяна червоне волосся, хвилями виринало алебастрово-блде обличчя й пружний торс, ясно обвішаний дзвонячими прикрасами. Дим ладану з золотих кадильниць інтригуюче сповивав дівчину, творючи ніби якусь містерію в хмарі.

Тетрарх, не відриваючи очей від танцюристки, нахилився до Геліодорового вуха. А той з радісною слухняністю схилив голову, щасливий, що зрозумів і поділяє володареве захоплення, яке розжене тучу. Але ж враз обличчя "тетрархової тіні" згасло.

— Наказую без проволоки вимордувати всіх хлопців від двох років і нижче, — спокійно проказав Ірод. Найпильніше провести наказ у Вифлеемі та околицях. Месія-людина не врятується. Бога ж вбити не можна. Зрештою, — тетрарх усміхнувся на повні уста. — Бог мені не страшний, бо ж наші шляхи різні й не можуть зустрітись. Нам — не подорозі.

Наталена Королева

Різдвяні свята і наші діти

Під час Різдвяних свят маємо дуже добру нагоду навчити наших дітей Різдвяних звичаїв, що їх так старанно плекали наші предки на рідних землях. Ніщо так не впливає на душу дитини, як святочний час, атмосфера свята, торжество і все те, що виходить геть поза межі будня. Радісний настрій старших, зміна домашньої декорації, нова одежа і святочні ритуали, витворені тисячолітню традицією нашого народу діти сприймають як чудову казку. Не раз спогади з Різдвяних свят, особливо Святого Вечора залишаються чимсь прекрасним на ціле життя і навіть та дитина, коли вже стає дорослою людиною носить у серці тепло родинного дому, пошану до родичів і того народу, до якого вона приналежна. Це важне особливо для нас українців, що живемо далеко у світі поза межами України.

Правда, що не можемо ми всіх тих звичаїв Різдва вповні виконати, бо живемо у відмінних обставинах, ось хоч би спалення дідуха у воротах до схід сонця на другий день Різдва, або колядування дітей зі звіздою під вікнами на дворі та інші. Про такі звичаї, яких тут неможливо виконувати, можна хіба переповісти дітям, а вони ж люблять всякі оповідання. Однак в основному Різдвяні звичаї можемо легко застосовувати до обставин. До них належить оригінальна декорація нашого дому, яку вже виконується у Навечеря, тобто перед тим поки родина засідає за стіл до Святої Вечері. Урочисте внесення пшеничного снопа

до хати — це виконує батько родини, йому допомагають хлопці — сини. Мати поручає донці поставити на покуті поруч снопа миску з кутею та засвітити свічки на столі. Дітей не можна відсувати набік в такий час, а зробити їх учасниками святочного приготування, і поручити їм виконувати святкові ритуали, і це вже можуть робити діти шкільного віку. Це збуджує у них подив, довіря, виробляє пошану до тих незвичайних дій. Дівчаткам треба поручувати поміч у приготуванні святвечірніх страв, накритті столу, подавання страв, хлопцям приготувати оріхи, овочі, розмістити сіно під обрусом на столі, поміч у прибранні ялинки.

Повстає у нас багато питань про ялинку, чи вона по-

винна бути в українському домі на Різдво і чи вона включена в наші Різдвяні традиції. Ялинка це не є витвір одного народу. Вона прийнята майже у всіх християнському світі між багатьма народами і вона робить свято більш принагідним, незвичайним, ялинки не слід відкидати, бо навіть і за княжих часів в Україні подибуємо ялинку на Різдво в багатіших домах. Коли по селах в Україні її не було, то тільки тому, що на неї не могли бідніші люди собі дозволити. Те саме з обміною дарунків на Різдво, особливо збільшують вони чар Різдва для дітей.

Добрий примір даємо дітям, коли запросимо на Святу Вечерю когось із самотніх осіб, яких так багато між нами. Треба пояснити дітям, що

в таке велике свято бути самому дуже прикро.

У зв'язку з різними ритуалами діти можуть ставити питання родичам чому це або те треба робити і родичі — батько, або мати повинні пояснити дітям ласкаво і тепло. Взагалі ласкава, тепла атмосфера може дати той справжній чар святотворчущого, яке пригадає, що десь д а л е к о, близько дві тисячі літ тому у Вифлеємі народилось Дитятко — Бог, що принесло на землю любов, мир, правду і радість.

Найбільш урочистий момент Святого Вечора, коли перед вечерею за столом всі стають до молитви і по ній, батько складає бажання родині, віншуючи всіх і вітаючи з великим святом Різдва Христового. По вечері — колядки в родиннім гурті, особливо люблять їх діти. Треба також пам'ятати, щоб під час Різдва в наших домах гомоніла рідна мова, і щоб ми, вітаючи колядників, посівальників на Новий Рік, чи щедрівників на Йордан, дали змогу нашим дітям обдаровувати їх від себе.

Українські святочні звичаї є прекрасні і виховавчі, а виконуючи їх завчасу, стають вони для наших дітей рідними, дорогими та витворюють найкращі спомини з життя в родиннім домі.

О. Лукомська.

ПЕРША ЖІНКА ПОСОЛ У КАНАДІЙСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ

У столичному місті Канади — Оттаві, в будинку парламенту знаходиться монумент Агнес МекФейл, першої жінки посла до домініанського парламенту. Пам'ятник цей щойно недавно відкрито в місяці березні 1955 року, а сама посол МекФейл відома багатьом сучасникам, які знали її з її політичної діяльності і взагалі знали її як людину.

Належала Агнес МекФейл до того роду жінок, які постійно змагають до кращого завтра, не тільки для себе, але й для інших. Тихе спокійне життя зі всіма буднями і турботами не вдовольняють їх, їх душа прагне чогось більшого, вищого, чим вони могли б виповнити її. Одні віддаються музиці і театрові, інші знаходять замишування в літературі, деякі в подорожуванні по світі, а найбільший процент жінок віддаються громадській службі в різних організаціях і добродійних установах. Агнес МекФейл вибрала собі політичну кар'єру, в якій бачила можливість послужити своїй країні.

Будучи незаміжною, це давало їй ще більше можливостей брати участь в політичній життю Канади.

Для політичної кар'єри жінкам в Канаді відчинені двері. Маємо вже поважне число жінок, що беруть участь в політичному житті своєї країни — є жінки міністри, є жінки в сенаті, беруть канадійські жінки участь в конференціях Об'єднаних Націй, однак Агнес МекФейл була першою жінкою в Канаді, що засідала як посол в домініанському парла-

менті. Цікаво нам ближче приглянутись до цієї постаті, до її життєвої дороги до її заслуг для цієї країни. Ось що пише про неї "Канадійська Сцена" під розділом "Визначні Канадійці".

Агнес МекФейл

"Агнес МекФейл належала до тих жінок, які в значній мірі причинилися до зміни в настановленні публичної думки щодо участі жінок в уряді та взагалі громадських установах.

Народилася вона в фермерській родині в окрузі Грей, Онтаріо. Освіту набувала в Овен Савид та Стратфорд і, закінчивши її, одержала учительський диплом. Деякий час учительювала Агнес МекФейл в Онтаріо і Алберті. Згодом, вернувшись в родинну округу, кандидувала на посла до федерального парламенту з виборчого списку "Юнайтед Фармерс Парті оф Онтаріо" у виборах 1921-го року. Ця партія, як і її посестра на заході — Прогресивна Партія — з'явилась на канадійському політичному горизонті неначе метеор в перших повоєнних виборах. Вершок сво

го розвитку і впливів досягнула З'єдинена Фармерська Партія в половині 1920 років, коли вона стала рівноважним чинником у федеральному парламенті. З часом вона занепадала, а більшість її прихильників приєднались до партії ССФ.

У тому часі, коли Агнес МекФейл вступила до партії Юнайтед Фармерс оф Онтаріо, ледве чи можна було ту партію назвати соціалістичною. Це було радше аграрно-кооперативне угруповання, погляди якого спиралась на гуманітарній філософії. Програма партії захопила була на деякий час увагу стомлених війною канадійців і Агнес МекФейл добилася успіху в її першій спробі одержати мандат до парламенту. Той мандат вона вдержала продовж п'ятих федеральних виборів і втратила його шойно у 1940 році.

Агнес МекФейл перша з-поміж жінок здобула посольський мандат і за весь час свого перебування в посольській палаті, була там одинокою жінкою. Немає сумніву, що вона була б теж перша досягнула номінацію на міністра, якщо б її партія була прийшла до влади, бо вона була здібним промовцем.

Після того, як вона втратила свій федеральний мандат, звернула свою увагу на політичну діяльність у провінції і в роках 1943-1945 репрезентувала свою округу як незалежний посол ССФ в провінційній легіслятурі, а в роках 1948-1951 як посол ССФ.

Після програних виборів 1951 року Агнес МекФейл вже більше не старалася про мандат і незабаром три роки пізніше померла. Щоправда, були намагання, щоб її іменувати до сенату, але до відзначення її тим урядом нажал не дійшло. За весь час своєї політичної діяльності Агнес МекФейл постійно добивалася кращої опіки здоров'я для громадян, вимагала реформи вязниць, пенсії для старих, сліпих і непрацездатних".

Праця над собою

Сучасне людство дійшло до високих досягнів у різnorodних ділянках — у техніці, знаннях, медицині, життєвих забезпеченнях, матеріальних достатках і щоденних вигодах. А проте люди не почуваються щасливими. Скрізь помітний неспокій, байдужість, невдоволення. Чи це не тому, що в погоні за успіхами людина занедбала себе і збідніла духово? Море і море, довкруги вода, а спрагла душа не має що пити.

Великий вплив на людину має її довкілля, світовідчуження людей, з якими вона щоденно зустрічається і дух сучасної доби. А що взагалі сьогоденні панують ідеалізація матеріальних достатків і в тому напрямі йдуть перегони мати найкращу хату, найновіший модель авто, найвишнішу одіжку, найдалішу вакаційну прогулянку, то, звичайно, таке матеріалістичне наставлення несвідомо бере перевагу, відсуваючи набік духові потреби життя.

Матеріальне добро, хоч яке необхідне для життя, не дає тривалого вдоволення, бо його вартість проминаюча. Нині може втішати людину отой найновіший модель авто, телевізора, сукні, а завтра він буденіє, навкучується, невдоволяє і хочеться щось іншого. Так як мала нерозвинена умом дитина примхувато забагає чогось, сама не знаючи чого.

Якже ж вийти з застою і знайти щось тривалішого, щось що наситило б нас непромінаючими вартостями? Відповідь на це питання кожна людина може знайти для себе, якщо добре собі пригля-

неться, зрозуміє свої недосконалості, свої помилки і свої добрі приховані сили, що в ній діють.

Декому не так легко опанувати себе і визнати свої помилки, а дехто якраз навпаки, не бачить в собі нічого доброго і постійно живе в пригніченому дусі. Але не треба себе обманювати, бо нема на світі безпомилкової людини і нема аж надто досконалої. В основі кожної людини і дещо негативного, але є багато доброго, позитивного. Тому самокритика, самопізнання та визнання перед собою своїх слабих і додатних позитивних властивостей дають нам спромогу ступити першим кроком на дорогу удосконалення себе. А це вже велика перемога над собою, бо на ґрунті критичного самопізнання зростає здоров'я людини.

Коли кожен день людина попрацює над собою і старатиметься бути носієм добра, братньої любові, виrozumіння, служіння іншим, то таким наставленням відчує в собі духове оновлення, як і теж несвідомо розсвітає його промені в своє найближче довкілля, а згодом і в ширше суспільство. Виявлення своїх заганих позитивних сил кожною якоюсь творчою працею, відповідно до своїх здібностей, піднесе рівень особистого життя та заповнить його корисним і тривалим змістом. Тоді замість животіння, байдужості і невдоволення серед усіх достатків проникне в душу легкість і світлість.

Праця над собою веде до найбільшої перемоги і в заплату винагороджує незни-

Наші молоді таланти

Мистецтво. Чарівний світ для тих, що в їх душі зродилась іскра Божя і бажання творити красу та збагачувати нею світ. Музика, малярство, література, скульптура, театр — це переважно світ мистецтва, що чимраз більше приваблює молодь з вищими ідеалами в життю. Будні, чи самі матеріальні достатки не ситять їх духа і хоч дорога до брам мистецтва є тяжка, повна трудів і праці над собою, повна перешкод і труднощів вибитися на поверхню — ніщо не спиняє до взнеслої мети молодих мрійників, щоб послужити великому мистецтву.

Телевізійні програми відчинили двері для молодих талановитих канадійців. В них молодь має змогу виявити себе; є навіть спеціальні контексти пописів у більших містах Канади, в яких місцева молодь бере участь. В таких і подібних виступах час від часу зустрічаємось з молодими українськими хлопцями та дівчатами, які вибрали собі дорогу до брам мистецтва.

Одною з таких молодих талановитих дівчат є Іванна Карасевич, донька широко-відомих у Вінніпегу панства Івана та Марії Карасевичів, яка час від часу виступає на теле-

візійних програмах, радіо або в живім театрі. Її спеціальність є сольо-спів.

Панна Карасевич ще в дуже молодім віці мала нахил до театру. На третім році життя вона вже побирає лекції балетних танців, чи так званий "теп денц" і хоч вона не пішла цією дорогою мистецтва, бо привабив її спів, то сцена стала для неї вимірним місцем духового підсилення.

Лекції співу почала побирати Іванна у Вінніпегу в студії Лузіян Гендгам, маючи чотирнадцять років. Того ж самого року, виступаючи в контекстовій радійовій програмі, одержала від Ітон компанії стипендію, так звану: "Ітонс гуд дід скаларшип". На телевізійній програмі виступала панна Карасевич кіль-

ка разів як солістка. Крім радіа і телевізії виступала Іванна у Плейгавзі з рамени Манітобського університету і в літнім театрі у Вінніпег Рейн Бов Стейдж. В 1952 р. одержала Іванна Карасевич трофей за спів у Манітоба Мюзік Фестивал.

Крім замишування до музики, театру і студій в цій діяльності, Іванна покінчила вищу освіту на Манітобським університеті і одержала Б. А. До того взяла вона ще додатковий курс освіти "ейдюкейшон" і тепер викладає в школі предмети: музика, література і мова.

Опріч пописів серед мистецького канадійського світу, Іванна ніколи не відмовляється взяти участі в концерті у співі в українських органі-

Іванна Карасевич

щими цінностями духа, перед якими зникає страх, непевність, невдоволення, а нагромадженні достатки стають тільки проминаючими коначностями. Найцінніші життєві вартості не продаються і не купуються за гроші. Людина їх добровільно дає і добровільно отримує.

С. С.

заціях. Її можна часто побачити на українській сцені, а її улюбленим репертуаром є народні пісні, які вона чудово віддає. Між іншим вона співає в церковнім хорі Катебри Пресвятої Тройці у Вінніпегу.

Панна Карасевич говорить дуже гарно по українськи, по-мимого того, що постійно обертається серед англійського канадійського світу і що її родичі обидвоє роджені і виховані в Канаді. Вона тішить

ся широкою популярністю серед молоді і старших.

Українські справи цікавлять Іванну і в осередку своїх можливостей, вона присвячує їм увагу. Коли в 1952 році повсталася у Вінніпегу українська студентська організація ім. Іларіона (православних студентів), вона була перша, що цю думку видвигнула і була одною з ініціаторів переведення її в життя.

При запитанні, які найбіль-

ші бажання, або які пляни має Іванна у своїй мистецькій кар'єрі, вона ніжно усміхнувшись відповіла, що одною з її найкращих мрій є поїхати до Європи, Англії, до музичної консерваторії на дальші студії.

Та покищо це ще тільки мрія, яку зреалізувати не так легко, однак вона вірить, що при пильній праці, вона досягне своєї мети.

Н. К.

Учнівський концерт студії В. Доброліж в Едмонтоні

Серед наймолодшого покоління українців, то є шкільної молоді, щораз більше з'являється зацікавлення мистецтвом в широкому розумінні того слова. Чимало наших молоденьких школярів побирають науку класичної музики, інші вчаться на курси малярства і скульптури, ще інші заангажовані в театрах і на телевізійних виступах. По деяких містах утворилися спе-

ціальні приватні школи, чи так звані, студії, в яких навчання ведуть знавці музики чи малярства. У Вінніпегу, наприклад вже кілька років знаходиться приватна школа малярства і рисування, в якій навчання веде пані Катерина Антонович, і якої школа дала вже кілька виставок роботи учнів. Та ось у Едмонтоні знаходиться приватна студія фортепіанової музики, в якій

навчає пані Валентина Доброліж.

В м. листопаді м. р. відбувся учнівський концерт фортепіанової студії Валентини Доброліж в Ювілейній Авдиторії в Едмонтоні. Концерт відбувся з повними успіхами. Учні виконували на фортепіані твори Косенка, Барвінського, Клементі, Бетговена, Моцарта, Шопена й інших. В програму входили соля й дуети, а також був гостинний виступ едмонтонської співачки Віри Байрак, сопрано і діалог з "Елес ін Вондерленд", що

Світлина учнів школи з своєю учителькою В. Доброліж
(пята в першому ряді зліва направо)

Відійшла велика громадянка

Часописи принесли вістку, що в понеділок, 23-го листопада 1959 р. закінчила свій життєвий шлях одна з рідких постатей серед українок — Ольга Петлюра, дружина Головного Отамана, тобто президента Української Народної Республіки. Померла вона на 74-тім році життя у Франції, в Парижі.

Трудно було б в цій короткій згадці насвітлити життєвий шлях людини, яку життя поставило на такім високомі місці і замість квітів, кинуло під ноги гострі терня... У своєму життєвій дорозі, вона — це наче втілення жінки цілої української нації, яка бори-

його виконала Лелія Базюк і Лелія Судима.

Під час концерту учням школи Валентини Доброліж були вручені дипломи Торонтонської Консерваторії з такими відзначеннями: III-тя класа: Галя Мельничук — найвище відзначення, Христя Урбан — найвище відзначення; IV-та класа: Юрко Аронець — відзначення; VI-та класа: Петрусь Боднар — найвище відзначення, Мирон Фарина — найвище відзначення, Бобі Клакович — найвище відзначення, Маня Базюк — найвище відзначення, Дарка Іванусів — відзначення, Маруся Венгриянок — відзначення; класа VIII-ма: Рома Стефанів — найвище відзначення. Класа IX-та: Ксеня Аронець — відзначення, Надія Олійник — відзначення, Оріся Іванусів — відзначення. На закінчення концерту, учительці, пані Валентині Доброліж було вручено китицю квітів і цінний дарунок.

каючись з грубою силою до самозабуття, зуміла задержати почуття своєї гідності.

Прислуга Ольги Петлюри для української нації не лежить в якімсь окремім таланті, але лежить вона в тім, що вона була однодумцем свого

Ольга Петлюра

великого чоловіка, цього сучасного державного мужа, який горів великою ідеєю, здобути самостійність України. Епоха відродження української держави в роках 1917 і 1918 це світлі сторінки історії українського народу в поході до волі, які мають велетенське значення на сьогодні і майбутнє. І такими ідеалами була перейнята чужа душа цієї великої жінки, яка була вприм товаришем своєму чоловікові у всіх його трудних днях життя, як в Україні, так і на іміграції.

Народилась Ольга Петлюра в м. грудні 1885 року в родині Більських в Прилуках на Полтавщині. З Симоном Петлюрою стрінулася в Москві

1908 року, коли вчачалась там на університет і вневдовзі одружилась з ним. Як молоде подружжя, перейняті обоє тими самими ідеалами, увійшли до української громади, яка тоді існувала в Москві. Там і народилась в них одиночка донька Леся.

Російська революція, а за нею вслід наступають великі дні — зрив українського народу і боротьба за свою державність. Петлюри у Києві в русі великих історичних дій. Бурхливі були це часи на Україні, але важкі вони для тих, що на їх плечах спочивала доля провідників. Ольга Петлюра стояла за кулісами всіх тих дій, але як добрий ангел була вона всюди поруч свого чоловіка, жила його радощами і боліла його невдачами, зносила терпеливо й скитання під час війни, а по війні, як політичні вигнанці в Парижі, ділила й там долю народного провідника, бо й там настали дні невсипущої праці для освободження українського народу.

Аж ось памятний 1926 рік потрясає цілим українським світом — Симон Петлюра, державний провідник українського народу убитий ворогом України, агентом Москви жидом Шварцбартом на вулицях Парижу. Однак вона свідома того, що він жив для ідеї й умер за неї. Наступили дні важкої боротьби за існування і виховання одинокої дитини, що сповняло серце матері великим щастям. Але доля й тут не поскупила її горя, відбираючи від неї одиноку радість — доньку Лесю, яку вона похоронила 1941 року. Леся померла на туберкульозу.

Життя їх було таке скромне а головню було це в часі війни і щоб затримати Лесю в санаторії, а не маючи на те фінансових засобів, Ольга Петлюра найнялась в тій же санаторії до важкої фізичної праці — миття підлог і роботи в кухні. Та й ці зусилля були марні, бо вже ніщо не могло врятувати її дитини. Осталась вона сама з двома дорогими могилами і великою любов'ю до свого обездоленого народу. Деякий час мешкала вона у пані Прокопович, вдови по пок. прем'єрові УНР Прокоповичеві. Старалась дати собі раду як могла, був час, що навіть виконувала працю плетіння кошків для продажу, щоб не обтяжувати суспільства, яке все таки хоч і скромно, але старалось її допомагати. Допомогу по більшій часті відмовляла, а коли й одержала, так роздавала убогій дітворі біженців.

Тішилась Ольга Петлюра великою пошаною серед українського світу. Коли ж по війні, сюди, за море дістались вістки про життя і умовини Ольги Петлюри, почали організації і приватні люди слати їй допомогу, однак не від всіх вона приймала її, більшу часть її передавала на дитячі садочки, або бідним хворим. Союз Українок Канади був ще одинокою організацією, від якої цю допомогу вона приймала. В листах до неї треба було вживати спеціальної тактики, коли повідомлялось їй про висилку грошей, або посилки. Любила коли описували їй про українське громадське життя в Канаді, або про ідеали української нації. При Союзі Українок Канади був створений

ГЛУМ НАД РІВНОПРАВНІСТЮ ЖІНКИ В СОВЕТАХ

Цікавить нас сьогодні духове обличчя українки, що живе в умовах комуністичної системи, то є на своїх рідних землях. Цікавить нас і спосіб її життя, життя її родини й яке місце займає вона серед свого суспільства.

Явище незвичайне для світу, що в другій половині Д в а д ц я т о г о століття Совети замкнули свої двері і світ назвав їх залізною засло-

спеціальний фонд О. Петлюри, що його складали кожного року відділи Союзу.

Леся Петлюра

Належала Ольга Петлюра до тих людей, які не сприймають жаління над нею, особливо над її матеріальним станом. Вона уміла зберігати достойність своєї особи і до кінця свого життя вона не зійшла зі свого педесталу, як це годилось дружині президента Української Народної Республіки.

Н. Когуська.

ною, за якою пірнула українська жінка, та послідовниця легендарної козачки, яка понад усе цінила свободу думки і чину.

Українки, що живуть у вільних демократичних країнах світу поза межами української землі, мають змогу стрічатися з жінками різних народів. Мають змогу слідувати за життям і подіями в жіночому світі у багатьох сферах і серед різних народів. Знаємо про життя організацій, що відіграють важливу роль у житті даної країни, бачимо жінок в політиці в професіях, в мистецтві, в науці, в добродійних товариствах які вільно йдуть за голосом свого покликання. Бачимо й жінку матерів в родині, яка стоїть на високому рівні серед свого суспільства і залюбки віддається своїй родині, вихованню дітей і зовсім не мусить працювати поза домом. Але серед того широкого жіночого світу ми не бачимо українок, цебто першорядних жителів України.

Візьмим хоч би те, що на конгресах Інтернаціональної Жіночої Ради, тої найбільшої світового значення жіночої організації, можна побачити жінок провідниць з різних частин світу, однак між ними немає українок, які би приїхали з України, як делегати. Коли ж на конгресах є українки, то це ті, що живуть поза межами української землі.

Про життя жінки в Україні світ знає дуже мало, особливо мало знає про соціальні умовини життя, про способи життя і духові вартості сучас-

ної української жінки в Україні. В пресі, в літературі, що появляється в сучасній тематиці і виходить друком в Сове-тах, виспівуються самі пе-ани комуністичній владі, особливо белетристика відзерка-лює бліді постаті жінок, огор-нута плащиком дешевої боль-шевицької пропаганди.

Та хоч як намагається со-ветська влада закрити перед світом життя і побут народ-них мас в Україні, в сьогод-нішніх умовах їх важко схо-вати. Каже народня послови-ця, що палка має два кінці. Са ма пропаганда і вихвалювання ладу в комуністичній системі вказує на дійсний стан жит-тя жінки в Україні, а голов-но про її "рівноправність".

На ХХІ з'їзді комуністичної партії Микита Хрущов заявив ся за звільнення жінки з... родинних обов'язків для ви-рівнання "рівноправности" і сказав таке:

"...треба створити умови, якій б дали змогу всім жінкам ширше використовувати свої права, знання, свій талант **на поприще виробничої суспіль-но-корисної діяльності**".

(Підкреслення наше).

Як ці умовини мали б ви-глядати? В журналі "Радян-ська Жінка" з жовтня 1959 р. обширно пояснюється цілий плян "умов". Між іншим чи-таємо ось що:

"Нема такої галузі народ-ного господарства, в якій би не працювали жінки. Нарівні з чоловіками вони трудяться на заводах і фабриках, у шко-лах і установах, нарівні з чо-ловіками, вони користуються всіма правами громадян со-ціалістичного суспільства. Але є одна ділянка життя, на якій жінки поставлені в не-вигідне становище порівняно з чоловіками — **це побут, до-машнє господарство, догляд**

над дітьми. Клопоти по до-машньому господарстві зава-жають жінці брати активну участь в громадському житті". (Підкреслення наше).

Виходить, що діти, роди-на і дім стали на заваді жін-кам в Сове-тах користуватися своєю рівноправністю "нарів-ні з чоловіками". Який глум! Насамперед треба нам зна-ти, що советська терміноло-гія в багатьох випадках зву-чить однаково, але означає що іншого, як ми тут розу-міємо. Рівноправність жінки в нашій понятій це добровіль-ні права користуватися всіма привілеями громадян, мати право голосу у політичних виборах, доступ до науки, до професії, до становищ дер-жавних, до життя по своїй уподобі в родині. В Сове-тах це значить робоча сила жінки поруч чоловіка на фабриці, в колгоспі, в копальні, на за-лізних дорогах, в лісорубці, при будові, з джаганом, пи-люю чи сокирою в руках на тяжких фізичних роботах, або навіть і учителювання по школах, чи інших установах.

Хрущов і Комуністична Пар-тія клопочеться про "рівно-правність" жінки, бо крім кождої фізичної праці, у неї ще є й дім і діти, яких вона мусить доглядати поза денною працею. А це ослаб-лює сили жінок і щоб "рівно-правність" була цілковита — партія ухвалює у пляні семи-річки визволення жінки, але не з тяжкої праці "модерної панщини", але з домашньої позбавлення її родинного ог-нища, дітей і дому. В цім же журналі подається плян тако-го звільнення способом "гро-мадського харчування та ко-мунально-побутового обслу-говування" і що:

"В. І. Ленін назвав громад-

ські їдальні, як і дитячі садки та ясла, зразками паростків комунізму, які насправді здат-ні звільнити жінку від важкої домашньої праці".

Тут же подається статисти-ка пляну семирічки, де намі-чено збудувати 12,000 таких громадських "підприємств", а на селі у колгоспах 4,000. Дальше йдеться про велике число побудови дитячих ясел, цебто приюти для немовлят, садки для дітей дошкілья, шкільних інтернатів для шкільної молоді.

З того не тяжко уявити собі, а побачимо ось та-кий образ: батько і мати, ті короткі хвилини при снідан-ню, обіді й вечері, які належа-ли все-таки родині, де всі зби-рались, тепер зникнуть; по-розкидані по різних устано-вач поодиноч засідатимуть за стіл в громадських харчівнях: немовлята в дитячих яслах, старшенки дітки в дитячих садочках, бо і там для них ок-реме харчування, шкільні ді-ти в харчівнях дитячих интер-натів. Кожне окремо, кожне відділене одно від одного, бу-дуть рости діти не знаючи своїх батьків, а батьки дітей. Дітей будуть виховувати спе-ціальні виховники і все заради жіночої "рівноправности..."

Жіноча рівноправність ні-коли не несла на своїх пра-порах руїни родинного життя, але навики підносила і під-носить родину, як основу су-спільства почерез освічену матір виховательку. Матері поручено виховання дітей (не саме тільки годування). В культурнім світі жінка-мати звільнена від всякої фізичної праці навіть домашньої, де в багатьох випадках виручує її чоловік, виконують працю ма-шини прання і чищення. Ні-

кому і в думку не приходять, щоб молода мати, яка має маленькі діти йшла до праці, а що навіть як і має бажання працювати поза домом добровільно, то наймає домашню прислугу.

Кличі про рівніправність жінки і звільнення її з родинних обов'язків в Советах є злочинним, як супроти самої жінки, так і супроти цілого українського народу. Таке зловживання переводить сьогодні советська влада на Україні. Вона позбавляє жінку радощів родинного тепла, радощів материнства, у якій відбирають немовлятко, щоб передати його в дитячі ясла, позбавляють українську жінку свободи жити після своєї уподоби вільною матір'ю в родині. В ім'я рівноправності жінки, советська влада руйнує основу української суспільності — дім, щоб цілковито знищити душу народу та його стремління до незалежності.

І так образ соціальних умов життя української жінки в Советах дає нам яскравий доказ, що українка там поневолена, що вона немає свободи ані рівноправності в найелементарніших життєвих потребах — хоч би вільно жити з дітьми і чоловіком та радіти теплом свого родинного огнища. Тим самим не має спромоги українська жінка в Советах виявити свого духового обличчя. Та не треба додаткових слів, щоб зрозуміти велику драму її життя і збагнути її страждаючу душу.

Н. Когуська

Наше здоров'я

Ще на рідних землях довелося мені протягом декількох років провадити гуртки швидкої допомоги. Були такі гуртки по установах та підприємствах. Було їх розраховано на 12 minut по 2 години. Відбувалися ці заняття після робочого дня і самозрозуміло, що "учні" (бувало що зовсім сиві бабусі) були змучені і мали тільки одне бажання — йти додому. Лікаря вони зустрічали не з дуже привітним обличчям, але вже після другого, третього заняття замість двох призначених годин "учні" засипали мене різними питаннями: гігієна жінки, харчування, дитячі хвороби, виховання, спорт і т. п. Часто так траплялося, що замість 12 призначених minut доводилося давати ще п'ять-шість додаткових на теми, що особливо цікавили жінок.

Тепер, започатковуючи наш жіночий журнал, маємо можливість прийти у більший контакт з нашим жіноцтвом. Бажаю поділитися з нашими читачками цим знанням, вилоним у зрозумілих рамках з ділянки медицини, гігієни, спорту, харчування та виховання дітей.

Моїм бажанням є також і це, щоб читачі, які зацікавляться певною ділянкою з обсягу здоров'я, надсилали такі питання до редакції журналу, на які ми радо будемо давати відповідні пояснення.

ТУБЕРКУЛЬОЗА

Туберкульоза є одним з найтяжчих захворювань і думка загалу про те, що сучасні винаходи, як стрептоміцин, Р. А. S. та йоназид або ремедрон є гарантованим шляхом до вилікування є цілком по-

мильове. Щоб краще зрозуміти всю небезпеку цього захворювання, ми зробимо коротенький огляд цієї хвороби.

Туберкульозу легенів викликає палічна коха (є два види тієї палічки (бациля) — людська та коров'яча і тому завжди є небезпека зараження організму молоком від корови, що не перейшла ветеринарної контролю. Ці палічки дістаються до організму дихальним та харчовим шляхом. Також зараження може переходити в одні органи з других. Велику роллю для розвитку туберкульозу відіграють умови життя, а саме: житло, харчування, алкохолізм та тяжкі хвороби. Є також думка, що захворювання туберкульозом легше підпадають люди з туберкульозною спадковістю.

Після того, як палічка Т. Б. дістається до легенів, її діяння може проходити хронічно на протязі багатьох років або (це буває рідше) виявляється зразу гострим процесом. Хронічна туберкульоза тягнеться роками, час від часу даючи загострення. Раптовий гострий початок Т. Б. часто нагадує грипу, особливо у міцних, тобто цілком здорових людей підіймається температура, кашель і виділювання харкотиння, біль голови (так би мовити всі симптоми грипу). Захворювання часто тягнеться довший час як прим. хворий починає плювати кровю, довгий час тримається підвищена температура то у таких випадках рентгенівське дослідження (X-RAY) та аналіза харкотиння є обов'язкове.

Часами Т. Б. легенів починається дуже помалу, хворий відчуває втому, слабкість, втрачає апетит, худне, під час найменшого фізичного напруження відчуває серцебиття, а також недоліки шлунку та кишок. Вечорами температура злегка підіймається (31, 2-37, 5 С, або 100, 0-100, 2 Ф). З'являється біль у грудях, у спині поміж лопатками, сухий кашель, харкотиння має домішку крові, потіння по ночах. Часами хворий не здає собі справи у своєму самопочутті і тільки випадково це виявляється під час медичного огляду. Крім цих прикмет у хворого спостерігається збудження нервової системи, хворий погано спить, дуже скоро втомлюється, потіє, раптово мерзне, має холодні руки і рум'янці на щоках. Часами тиск крові обнижується. Активна туберкульоза у жінок викликає порушення менструації (місяцями нема менструації, або як і є, то у дуже малій кількості). Часто Т. Б. легенів ускладнюється поразками горлянки, кишок, плеврита мозкових оболонок. У тяжких випадках Т. Б. ускладненню підпадають нирки.

Якщо у хаті є хворий на Т. Б., то мусить обов'язково мати окрему кімнату, окреме ліжко, посуд, рушники. Треба слідкувати за тим, щоб хворий вживав до плювання спеціальну пляшечку, що має покриття, у яку налято дезінфекційний рід. В умовах Америки й Канади, де туберкульозні хворі ізолюються до спеціальних закладів, це питання розв'язується дуже просто але знати про всі ці заходи не пошкодить.

Лікування легеневого Т. Б. вимагає комбінації і лікуваль-

них методів: гігієно-дієтичного лікування та хірургічне лікування. Одним з важливих моментів є те, щоб підняти хворого на дусі, то є примусити його зрозуміти та повірити, що Т. Б. не є безнадійною хворобою і що за деякий час розумного й раціонального лікування, хвороба може бути цілком вилікувана. Харчування туберкульозно-хворого мусить бути повноцінним, мусить мати у собі білки і вуглеводи, а найбільше товщів. Дуже добрі наслідки дає лікування повітрям, лежання на веранді в зимі і в літі.

Крім легеневої туберкульози інфектуватися (заражуватися) можуть майже усі органи. При зараженні стравоходу, хворі скаржуться на біль під час ковтання. Це приводить до того, що хворий починає уникати їжі, що й приводить його до загального виснаження і втрати ваги. В наслідок цього загострюється процес у місці першого осідку Т. Б. палічки.

Хворим, що мають Т. Б. легенів треба якомога пильніше запобігти того, щоб не проковтувати харкотиння, бо це приводить до інфектування стравою шлунку і кишок. Також мусять остерігатися їсти таку їжу, яка могла б пошкодити слизовій оболонці стравоходу. Крім харкотиння, інфекція може повстати через кровообіг, а також з сусідніх органів. Такі захворювання спостерігаються часто в очеревині, де інфекція приходить з жіночої статтевої сфери. Живіт збільшується, з'являються болі, розвільнення, або затвердження стільця, часом з'являються болючі пухлики (гнійники).

Зараження туберкульозною паличкою шлунку схоже з вразкою шлунку і як що інфекція дістанеться до шлунку здорової людини безпосередньо з їжою, або з водою, то часто затруднює діагносту (розпізнавання), Т. Б. кишок дає розвільнення з домішкою крові та гною, в якому під час досліджування знаходимо палічки Т. Б.

Т. Б. інфектує також кістки, тут інфекція приходить кровообігом з однієї кістки в другу. З'являється біль, обмежений рух, пухлина. Ці всі ознаки затруднюють робочу функцію цього органу (напр. як це є рука або нога). Інфекція Т. Б. вражає також лімфатичні залози, це виявляється тим, що ці залози спухають і часами, як захворювання набуває тяжкої форми, то проривається через шкіру з виділенням гною, в якому є Т. Б. палічки.

Нирки інфекуються також шляхом кровообігу. Болі під час звільнення міхового міхура, виділення крові з сечою. Бактеріологічне дослідження ясно говорить про Т. Б. нирок. Дуже тяжким захворюванням є Т. Б. хребта. Хвороба ця починається переважно в дитячому віці і без відповідного лікування приводить до зміни форми спини.

Останніми роками смертність від Т. Б. значно зменшилась, але разом з тим зменшився страх перед цією небезпечною хворобою і це приводить до того, що можна буде цілком позбутися цієї хвороби.

Раніше багато людей гинуло від Т. Б. і з ними відходила небезпека інфектування здорових. Тепер це завдяки добрим діючим лікам, багато хво-

рих може врятуватися від безпосередньої небезпеки смерті, але всі вони носять в собі туберкульозні палічки і розповсюджують хворобу. Частина хворих мешкає у лікарнях, частина лікується амбулаторно, або вдома і їх майже неможливо цілком ізолювати від здорових членів родини, яким вони можуть легко передати хворобу. Зрештою є така частина хворих, які навіть і не підозрівають, що мають Т. Б., вони ніколи у своєму житті не були на медичному огляді і коли це такий хворий відчує, що щось з ним коїться, то уникає лікарні, намагається лікуватися дома і таким чином лишається у найближчому контакті і дома й у місці праці.

У великій кількості людей знаходяться в організмі палічки Т. Б., але стається так, що ці палічки, потрапляють в людське тіло, вкриваються там оболонкою і так вони там залишаються роками, нічим себе не виявляючи і не впливаючи на здоров'я людини. Але приходить такий момент, коли людина чимсь виснажиться і от ці, так би мовити, сплячі палічки звільнюються з тієї оболонки і тоді розмножуються з великою швидкістю по всьому організмі. Як діти, так і дорослі можуть захворіти на Т. Б., але найбільше вразливий вік є з 15 до 45 року життя. Коли людина починає покашлювати довший час та відділювати харкотиння, не повинна заспокоювати себе думкою, що то є звичайна перестуда, а якнайшвидше звернутись до лікаря і перейти медичний огляд.

Д-р Віра Якубовська

СВЯТО РІЧНИЦІ

в Брентфорд, Онт.

Жіноче товариство ім. Лесі Українки, відділ Союзу Українок Канади в Брентфорді, Онт. улаштував свято 10-тих роковин свого заснування, які відбулися в церковній залі Православної Церкви в Брентфорді.

На свято прибули гості — делегати з сусідніх відділів: Торонта, Гемилтону, Ватерфорду і Ст. Кетерінс, які склали привітання від свого членства. Пані Б. Цибульська, перша голова товариства дала в сконденсованій формі огляд діяльності жіночого товариства та його досягнення. Пані Бурдейна, теперішня голова товариства виконала церемонію краяння ювілейного торту-короваю.

Гостею-бесідницею на свято була пані Анна Токарік, заступниця голови Союзу Українок Канади з Гемилтону в товаристві пані др. Янішевської з Торонта. Промова виходила поза межі льокальних інтересів і вказувала на наші завдання, як українців в ширшому світі. Між іншим,

у своїй промові, пані А. Токарік сказала, що ми українці мусимо глядіти відкритими очима в нашу майбутність. Ми не повинні забувати героїчних днів нашого народу, коли він боровся за свою свободу. Вкладаючи далекосяглі пляни нашої праці, ми мусимо бути приготовані прийняти визов. Ми не спочинемо, поки український народ не буде звільнений з-під окупації агресора — комуністичної Москви.

Програмою свята керувала пані М. Іванець, а пані М. Савіцька сказала кінцеве слово. Всі членкині жіночого товариства у Брентфорді були завітчані корсажами з живих хризантем, а також головний стіл був убраний живими квітами. На свято було зроблене спеціальне сценічне оформлення-с м о л о с к и п, емблема Союзу Українок Канади, портрет патронки відділу Лесі Українки і виставка книжок-видань Союзу Українок Канади.

Марія Іванець.

На світлинці за столом зліва направо: др. Янішевська, Л. Бурдейна, А. Токарік (промовала), Прот. Трієка, М. Іванець.

Our English Section

Olenka Negrych

It is indeed with a sense of accomplishment and pride that the Ukrainian Women's Association of Canada brings you this journal, "Promin". A dream which has been anticipated by so many women, a dream which could not easily be realized has finally come true.

While reading this journal we cannot help reflecting upon our not too far distant past. Here we behold the numerous dedicated women who first felt the need for the Ukrainian women to organize in Canada; we comprehend the barriers they had to overcome and the duties, tasks, and goals life set before them; and finally, we evaluate and appreciate the fruits of their incessant striving.

The Ukrainian Women's Association of Canada was conceived in 1924 by Mrs. Savella Stechishin who as an educator, journalist, and home economist made a valuable contribution to the Ukrainian Canadian life in general. While remaining a local association at the Petro Mohyla Institute in Saskatoon the Association soon expanded on the national scale. Within two years, on Dec. 26, 1926, the Association held its first convention which was the first Ukrainian women's convention in Canada.

Valuable ideas and plans were formulated at this convention. Above all, the all important role of woman, and especially of the mother was clearly defined. Each woman

at the convention realized that not only the physical, but also the spiritual and intellectual development of her children depends on her. "The home has an important bearing on the church, the school and the nation," stressed one of the speakers.

Since the role of the mother is of such vital importance in our society it was decided that one of the tasks of the Association was to keep in close contact with every Ukrainian woman possible and thus to assist her intellectually to execute her duties in rearing her children into good Ukrainians as well as into desirable citizens of Canada.

The communicative and the educational qualities of the press are well known. And so, a Ukrainian weekly newspaper which has been the beacon of education and guidance to the Ukrainian pioneers since 1910 consented to devote one of its sections to the affairs of the Ukrainian Women's Association of Canada.

With the press as the communicating agent between individual women, various local organizations and the headquarters of the Association, the Ukrainian Women's Association of Canada was on its way to realize its duties and goals which were only plans and ideals just two years ago.

The Association became a zealous supporter of the Ukrainian cultural institutions. Religion has always been very close to the heart and the cul-

ture of the Ukrainian people. It guarded their morality, it blended with their culture and it shot rays of hope to the people who were starting life anew in a strange land. Because the church was regarded as intrinsically Ukrainian and because it was necessary for the people's spiritual needs the Association generously supported the building of churches and its members became faithful members of the congregations.

The building and maintaining the Ukrainian National Homes was supported by the Association. This is where the Ukrainian social life developed and flourished. Lecturers on citizenship, various phases of Ukrainian national life, on bringing up children or on plain homemaking were eagerly listened to. This is where ideas on citizenship, culture, and education were formed and put into practice.

These women kept tight spiritual ties with the land of their birth. Memories of the recent struggle for independence, its final realization and eventual loss, the division of Ukrainian lands amongst four powers, the mad onslaught of communism, the 1923 hunger in their fertile land, and finally, the tragic death of the President of the Ukrainian National Republic, Simeon Petlura, who was assassinated by Bolshevik agent, Shwartzbart, wrung the hearts of the nationally conscious women and incited a burning desire to help

their war-torn fatherland and their brothers who struggled in their own blood.

These tragic events provided incentive to foster spiritual qualities such as Ukrainian culture, a quality which can only be truly destroyed with the entire annihilation of the people. The Ukrainian women became more and more aware that if the language and the spirit of a people are alive then the nation will once more revive regardless how disastrous is the present.

The necessity of Ukrainian schools became more obvious and the demands were soon met. Mothers becoming conscious of their duties taught their children at home if there was no Ukrainian school in the vicinity.

We must remember too, that living amongst varied peoples and diversified cultures the leaders of the Ukrainian Women's Association soon realized that these cultures will one day contribute to the formation of a distinctive Canadian culture. They understood, likewise, that the culture which the Ukrainian people created for over a thousand years has a definite contribution to make.

As a result of these incentives children attended Ukrainian schools and were taught songs, music, folk dancing and embroidery in addition to the reading and writing.

This is just a brief sketch of the achievements of the Ukrainian Women's Association of Canada. And to-day, after over thirty years of work we witness the accomplishments which were once ideas rising out of the necessity to adopt themselves to the new en-

vironment. We admire beautiful Ukrainian Churches across Canada; we see their national homes; we meet hundreds of Ukrainian young people who hold important positions. They most probably were brought up by mothers who were members of the Association or by mothers who followed the gentle guidance offered in the Woman's section in the "Ukrainian Voice".

Certain goals have been achieved. But as long as life goes on it presents ever new problems which must be tackled and new goals which must be achieved. We cannot sit back with folded arms. There are certain problems recognized by our pioneering women which are just as important, or even much more so now than ever before.

One of these problems is the question of whether it is still necessary for Ukrainian children to learn their native language. Educators often stress that for a full understanding of a certain culture we must master its language. Hence we read of anthropologists living with obscure tribes, learning their language, and then studying their culture and other attributes. Therefore, a young Ukrainian mother who speaks English with greater ease because of frequent usage must make a special effort in order that her children learn the language of their forefathers; that they master the full significance of their Ukrainian cultural heritage.

Perhaps some young Ukrainian boys might feel that they are acting disloyal towards Canada by fostering their native language, the language culture, and by

retaining many traditional dishes, embroideries and other objects which remind one of Ukraine. I want to emphasize that such acts are neither disloyal nor contrary to the opinions of other Canadians. Being more fortunate than our brothers who live under the communistic regime we live in a democratic country where diversity is encouraged, as it is believed that diversity is the strength of democracy.

We are witnessing now the early stages of the formation of the Canadian culture. I say "formation of the Canadian culture" since there is no such thing as a fully integrated Canadian culture serving the entire population. We still see various ethnic groups preserving their cultural heritage within themselves.

The same applies to the Canadian nationality as such. We are still far from reaching an entire synthesis of nationalities where the trace of individual origin is obliterated. We continue to meet Canadians of English, Jewish, Scottish, French, German, etc. descent. Most of these Canadians are well versed in the culture of their background. Therefore, some Ukrainian mothers must realize that it is still too early to raise a Canadian who lost trace of his forefathers, a Canadian who sprang from nowhere. And respect to the achievement of the human spirit demands that we at least be well acquainted with the culture into which we were born.

Besides, we cannot ignore the land where our roots lay buried for over a thousand years. We cannot witness objectively the ruins, the mass murders, the lack of national

and political freedom, the curved and warped cultural development our brothers suffered and are still suffering under the treacherous yoke of communism. It is our duty to remain interested in that land that give us birth and strive to make a contribution, however small, towards its final liberation.

**

I speak of teaching our children the Ukrainian language. Then why this English section in our journal? It would almost seem that we are defeating our purpose. On the contrary. We are more than aware that there are hundreds of young people, mothers especially, who have not had a chance to learn the language of their forefathers. Interested in their own background they search for material on this subject in a language which is most accessible to them. A section like this one may be an answer to their prayer. And so, we will try to present articles discussing various aspects of Ukrainian history and culture. We will also try to include bibliographical references where more material on the subject may be found. This, we feel would be a great value in the study of the language and spiritual achievements of the Ukrainian people.

Besides, this English section has another purpose. We are well aware of the fact that our non Ukrainian friends and neighbours are interested in us as a people. We still continue to meet individuals who because of sheer ignorance label us as "Russian". We hope that through this journal we might be able to acquaint our friends with the values we hold and the

WHY CELEBRATE UKRAINIAN CHRISTMAS?

Of all the celebrations observed by the Ukrainian people those associated with Christmas tower above all others in their uniqueness, valuable importance and significance. No other holiday is so rich in its customs; no other holiday contains so much cultural wealth of the Ukrainian people; and no other holiday has so much to offer to each member of the family, both young and old.

In making a brief sketch of the importance of the Ukrainian Christmas holiday we will take a quick glance at their origin. Although built around an event of unequalled importance, the birth of Christ, these celebrations became thoroughly Ukrainian in their character. Many of the customs are remnants of the Ukrainian culture of the pre-Christian era, e.g. the "Kutia". Celebrated by the Ukrainian people through centuries they became an inseparable part of their culture and an important dif-

ideals we strive for. This would be of invaluable assistance in contributing to our mutual understanding and respect.

And finally I wish to point out that although this journal is financed by the Ukrainian Women's Association of Canada it does not limit itself only to the interest of the members of this Association. One of our chief aims will be to present our readers with various aspects of the Ukrainian culture. This should attract readers of diversified groups, occupations and organizations.

ferentiating mark between the Ukrainian people and their neighbours.

One of the very obvious and highly admirable qualities of these Christmas celebrations is that they are highly symbolic. Through this poetical symbolism we could easily detect the values and the creativeness of our forefathers. For example, "didukh" (a sheaf of wheat) symbolizes the gathering together and the unity of the clan. This does not include only the immediate members of the family, but also all the past members and those yet to come.

The Holy Supper itself centers around the well-being, happiness and unity of the family. In itself it symbolizes the Holy Family; and at the supper table not only the entire clan, but all the Ukrainian people from all ages and all over the world are united spiritually during this solemn moment.

The Christmas carols, the verses recited by the children at New Year and the New Years Carols (schedrivky), have a beauty of their own.

In spite of these highly original and beautiful attributes of Ukrainian Christmas celebrations we find countless homes slowly withdrawing from them.

As an excuse for this deviation from the Ukrainian traditions many people claim that it is inconvenient to celebrate Christmas and New Year when they are celebrated by the Ukrainians the world over. We are at work, our children are at school, and

we appear to be different from our neighbours.

I cannot accept inconvenience as a valid reason for this neglect. Rather it is the lack of understanding of why we must not deviate from our culture; it is the ignorance of our own worth and values that drives us to give them up and to adopt those of the crowd.

By celebrating Christmas according to the laws of our culture we not only pay tribute to the creativeness of the Ukrainian spirit but we also establish our national identity as Canadians of Ukrainian origin. Just as our other fellow Canadians whose traditional holidays differ greatly from those celebrated by the majority we must have the necessary perseverance and self-respect to be able to overcome our difficulties. We should remember that often our difficulties are not insurmountable,

but our misguided attitudes made them so.

One brief word to the mothers. Besides seeing our lives in the lives of our children we must likewise realize that the life of a culture also depends on the new generation. As Canadians of Ukrainian origin we do not want to see ourselves obliterated, buried and forgotten in the future. Our pioneers left a remarkable trace in the material development of this country. It is only fair to them that a trace of their culture be integrated in the future Canadian culture. Making certain that our children are familiar with our Christmas traditions, that they understand, love, and respect everything related to our culture can we immortalize our Ukrainian culture in Canada.

It is because of the above and many more reasons that

we should celebrate Christmas holidays as our ancestors have. Remember that being conscious of a goal and its values gives us the strength and incentive to fight numerous impediments and teaches us to appreciate the full meaning of its achievement.

**

Those interested in obtaining information about celebrating Christmas in a Ukrainian tradition should find the following books most helpful:

Союз Українок Канади: На сторожі культури. Вінніпер, Ukr. Publ. Co., 1947.

Stechishin, Savella: Traditional Ukrainian Cookery. Winnipeg, Trident Press, 1957.

"Український Голос". Календар. Вінніпер. Ukr. Pub. Co., 1946, p. 75—77.

And now I want to wish you a merry Christmas, a prosperous New Year, and greet you warmly with a

ХРИСТОС РАЖДАЄТЬСЯ!

Відділ для дітей

ЗВІДКИ ВЗЯЛАСЯ РІЗДВЯНА ЯЛИНКА

Є гарний свят-вечірний звичай, що на Святий Вечір приносять до хати ялинку, обвішують її срібним і золотим павутиням, ніби сніговим пухом, цукерками й іншими прикрасами та світять на ній малі свічки, або лампочки.

Велика то вітха дітям, коли на небі блисне перша зірка, а в хаті ясно освітять ялинку і заколядують: "Бог Предвічний народився!"

Звідки взявся звичай прикрашувати на Святий Вечір ялинку?

Про це є всякі перекази, а один каже так:

"В однім селі жила вбога вдовиця з двома дітьми, Оксаною й Петрусем. Були такі бідні, що ні їсти, ні запалити чим. Не диво, що в один день Свят-Вечора не стало їм дров і мама післала дітей в поблизу ліс назбирати ріща. Пішли діти й стали збирати. Та щоб знайти сухого, вони зайшли в глибокий ліс та й заблудили. Вже вечереє, хочуть вертатись, беруть вязки на плечі, йдуть, йдуть, та ніяк із лісу не можуть вийти. А тут уже й ніч. Не було ради.

— Хіба заночуємо тут, за вітром, а ранком знайдемо дорогу! — каже Петрусь.

— Нехай буде! каже Оксана, — Ночують же зайчики і вивірка, та й не бояться, то і ми не злякаємось. А зрештою, Бог і малий Ісусик з нами.

І посідали діти під молодю ялинкою на своїх вязанках дров, пригорнулись одно до одного й поспули.

І почали діятись в тому лісі усякі дива. Надбігла вивірка,

ка, коли глянь, а тут двоє дітей під ялинкою! Зараз побігла до лісового царя — "Так і так", — каже, — "бачила я он там, біля своєї хатки, двоє людських діточок. Змерзли вони, голодні вони, бідні вони! Чи не можна б їм чим допомогти?"

Ще не скінчила вивірка, а вже прибіг зайчик, прибігла лисичка, прилетіла пташка і всі в один голос стали жалувати дітей. І сказав лісовий цар ведмідь:

"Ідіть, мої діти, й заопікуйтеся людськими дітьми, щоб не замерзли й не голодували!"

І пішли звірі й полетіли птахи, а кожне понесло, що мало. Вивірка принесла орішків, зайчик доброї капустиці, горобчики спекли паланичку, а ведмідь прислав меду. А що діти спали, то їх не хотіли будити й позавішували те все на ялинці, мовляв, пробудяться, то поспідають. А коли вже залишили свої дарунки, злинув ангел з неба й освітив ялинку свічками, щоб ніяка напасть до дітей не приступила.

ЗІРКА

Вже Маруся ялиночку
Дуже гарно вбрала,
Тільки на самий вершечок
Зірочки не мала.

Ой, летіла зірка з неба
Та й на сніжок впала,
Йшла Маруся від бабусі,
Зіронуку підняла.

Подивіться: отам з краю
У бідній хатинці,
Найясніше зірка сяє
На малій ялинці.

"Д".

Пробудились діти досвіта й здивувались, що то за краса й багатство на ялинці. Схопилися й хотіли їсти, бо були страх голодні. Та подумали про свою любу маму і рішили взяти цілу ялинку з усім що на ній було, й понесли додому.

І легко знайшли дорогу й прийшли до мами і велика радість запанувала в хаті бідної вдови. Всі люди збіглися, дивитися на ялинку і зараз усякий своїм дітям приніс таку саму ялинку й пообвішував дарунками.

І від тоді щороку прикрашують на Святий Вечір ялинку і славлять при ній малого Ісуса, що народився у Вифлеемі.

"Світ Дитини"

Думки про фонд фундації

Знаємо, що на рідних землях "старший брат" веде безпощадну боротьбу із усім що українське: викривлюючи та представляючи у фальшивому світлі нашу історію, та вщеплюючи в молоде покоління нехіть до української мови, старається ще й до того її русифікувати. Проти цієї "русифікації" наші брати і сестри ведуть там інтенсивний опір, а українці у вільному світі роблять всі можливі заходи, щоб задержати свою мову, свої традиції, предківську віру і релігійні обряди, та щоб передати їх в повноті святості й краси своїм дітям та грядучим поколінням.

Нині, б і л ь ш е як коли будь, ми мусимо бути готовими боронити своє політичне й національне обличчя на світовій арені; мусимо обстоювати та пояснювати нашим співгромадянам потребу навчання української мови, історії, тощо у вищих школах, в університетах; мусимо зберігати нашу молодь від загрозливого асиміляції.

Які ж заходи нам ужити, щоб могли ми гідно й постійно це важливе завдання виконувати? Можна б навести кілька чинників, та зі всього таки найбільш потужний і далекосяглий чинник це: друковане слово! Буде це преса, книжка чи іншого роду матеріали до читання, а лишає воно свій вплив, свою печать на читачах старших і молодших. Немає іншого чинника, почерез якого можна б досягнути таке число людей, як можна це зробити дорогою друкованого слова.

Наша організація, Союз Українок Канади, поставила со-

бі це за головну ціль, головну ділянку праці, ще в самих початках заснування. Ми можемо з гордістю навести наочні докази, що наші старання, у великій мірі, причинилися до того, що нині українська етнічна група стоїть на рівні зо всіма іншими групами на терені Канади, що всі ми свідомі й горді зі свого українського "я"!

В тій цілі був створений Фонд Фундації ім. Наталії Кобринської, якого наші члени й громадянство в Канаді й Америці збудували з успіхом за кілька років. Цей фонд служитиме нам, як навичерпна база, з якої можна буде фінансувати всякого рода видання, в той же час, коли цього буде вимагати наша організаційна справа! А тому, що випозичені з фонду гроші, завжди повертаються назад, він ніколи в нас не зменшиться, а навпаки, з кожним роком зростатиме загальнокорисна й потужна сила.

Не виключене, а навіть дуже можливе, що наш Видавничий Фонд в будучині мо-

же відіграти певну свою роль в помочі до досягнення саможестності нашому народові, видаючи певні публікації та інформуючи наших співгромадян про українські змагання до волі, а тим самим, інформуючи наших братів і сестер на рідних землях, про нашу працю тут, у вільному світі.

Праці, що ми досі видали за поміччю Фонду, показалися корисними й побажаними як для українців, так і для наших співгромадян. Матеріали, що маємо в плані видати є також пожадані. Чим сильніший буде Фонд, тим краща буде наша видавнича діяльність, тим більше користи принесе для української справи. Хай кожна з нас вважає собі за святий обов'язок подати піддержку Фонду Фундації — а спільними силами зможемо двигнути цю велику працю, і що нічого не стане нам надорозі до досягнення нашої мети.

Марія Гавриш,
референтка Фонду Фундації
ім. Наталії Кобринської

Є. Фомін

МАТИ

Я йшов дорогою; вдягалася земля
В нове своє вбрання пахуче і зелене.
Вечірня млиста тінь спадала на поля
І світле коло дня все вужчало круг мене.

Вже й зовсім обрії десь зникли в даліні,
Глибокий дужий сон почав мене долати.
Втомившись я заснув . . . приснилася мені
Моя згорьована, за все дорожча мати.

В руці її худій, мов місяць серп горів,
Горів, сіяючи, пекучою сльозою.
Як це давно було! . . . Я виріс і змужнів,
Забув, що впала ти, повалена бідною.

Коли прокинувся — палав промінням схід,
До нього гнулись, співаючи тополя . . .
Вже потім я збагнув, що мамин любий вид
Я міг побачити лиш тільки серед поля.

ПРИВІТАННЯ

В дохристиянські часи у поганських народів жінка була не хтось інший, як тільки раба свого чоловіка. Місце її діяльності було хата, діти й господарка; тільки одиниці з вищих кругів суспільства іноді висувалися на ширше поле громадської роботи. З пришествям Христа Господа становище й значення жінки в суспільстві цілком змінилось. Христос справді вернув жінці первісне місце в її творінні. Ту правду висловив св. Ап. Павел, коли сказав:

“Всі ви сини й дочки Божі через віру в Ісуса Христа. Всі ви в Христа Хрестилися і в Христа одягнулися. Тому нема вже . . . чоловічої чи жіночої статі, бо всі ви одно в Христі Ісусі”. (Галат 3,26-28).

Тому то християнській жінці дано широке поле діяння перше в Христовій Церкві, а потім і в християнській громадській культурі. Наша українська культура на протязі всієї нашої тисячолітньої історії була тільки християнською. Саме цю культуру виворював наш український народ і саме ця його культура зберегла його від винародовлення. Православна Церква нашого народу це було те вогнище чи горен, на якому та культура кувалася, а саме Церква завжди була рідною Хатою, в якій була наша своя Правда.

Тож приємно й похвально, що українське жіноцтво не тільки не забуло дорогої нам Правди, а виявляє себе достойними доньками свого українського народу в унаслідуванні й продовженні його віковичних християнських тра-

дицій. Так, час настав діяти вам, дороге жіноцтво, не тільки усним, а й друкованим словом. Нехай же Боже Благословення буде над вашим

журналом “ПРОМІНЬ”. Нехай допоможе Бог.

✠ Михайл

Архiepіскоп Торонта
і Східної Канади.

ВИСТАВКА І ЧАЙ

Осінній настрій загостив до залі українського товариства Просвіта у Форт Вілліам, коли то членкині відділу Союзу

Українок Канади ім. Доньки України улаштували популудневий чай. Бронзові хризантеми й золоте листя враз із китицями червоно-золотих райських яблужок склалися на декорацію чайних столів й стін залі. Однак не це так привагло увагу глядачів, як багата вистава української вишивки, твори рук членкинь, різьби, кераміка, ляльки в народних одягах. Наші членкині пам'ятають, що жовтень місяць книжки, місяць ширення просвіти, то ж використали наго-

ду для виставлення творів української літератури в українській і англійській мовах.

Та однак замітне, що в нашій відділі маємо членкинь, які з замилюванням плекають артистичне малярство й посвячують час на студії в тім напрямі — 33 образи праці членкинь пишалися на стінах залі: китицями квітів, барвних краєвидів і цікавих нарисів, це твори рук наших членкинь і декотрих їх дітей.

Не диво отже, що в такім настрою й оглядинах виставки, гості вдоволено гуторили, засідаючи до чайних століків, або користаючи з цікавих розіграшок.

К. Пахолків — голова.

Світлина з виставки у Форт Вілліам

Розвиток добродійних організацій

“Роби добро всюди — будь з тебе люди”, — каже українська пословиця. Мудрість, яка впливає з цього є підставою укладу нашого життя в суспільстві. Де б ми не жили, то майже щодня є потреба причинитися до якогось добродійства наших ближніх — чи то подати поміч грошми, чи добрим ділом.

Подібну філософію передав людству старинний грецький філософ, коли сказав, що найвища наука про різні природні події не вистарчає вповні до радісного і правильного поведіння людини в суспільстві. Лише знання про “зло і добро” доповнюють наше життя; цим знанням є совість суспільства. Наша совість спонукує нас дбати про стан життя тих членів суспільства, які переживають якісь страждання або недостатки, чи несуть якісь терпіння і що вони потребують нашої помочі — моральної чи фінансової. Це й дає почин до добродійної діяльності громади.

Піклування добробутом інших існує вже серед людства сотки літ, однак поступ в цім напрямі йшов дуже поволі, взяло століття та багато старань і праці перенятих гуманними ідеями одиниць, щоб довести до такого стану добродійної діяльності, яким ми сьогодні користуємось.

Уряд демократичних країн свідомий того, що має дбати про добробут, здоров'я і стан вдоволення своїх громадян, бо здоровий настрій населення це великий плюс у поступі даної країни. Велика Британія мусіла пережити промисло-

вий переворот заки уряд приступив до державних законів в користь людства. Канада, як молода ще країна пішла слідами Великої Британії і досі вже багато зробила на піднесення життя свого населення.

Від першої світової війни в 1914 році дотепер багато державних законів увійшло в силу. Найбільш відомі для загалу є такі установи, якими опікується держава: державні школи, народне здоров'я, санаторії для хворих на туберкульозу, інституції для умов хворих, родинна допомога (Family Allowance), пенсія для старших людей і суспільне забезпечення в часі кризи (Social Security) і багато інших. Однак можливість уряду до певної міри обмежена і по мимо того, що уряд робить все те, що можливе, то є ще чимало недомагань. І от тоді на поміч урядові приходять громадські діячі гуманісти, які мають те знання про “зло і добро” і хочуть щось доброго зробити для тих, що менше щасливі. Вони отже організовують добродійні товариства, планують та переводять в життя тільки добродійну працю.

На протязі останніх сорок років ми пережили дві світові війни. З тої причини повстали різні післявоєнні проблеми. Громадяни Канади виявили свою гуманність, яка свідчить про те, що в теперішній час зорганізоване велике число добродійних організацій. Всі вони в головному мають цю саму ціль: викоринити всякі суспільні недостаті і в цей

спосіб піднести життєвий рівень цієї країни.

Спочатку ці організації служили лише льокально, однак зацікавлення членів їхньою працею зросло і була потреба творити чимраз більше груп. Провідники побачили, що треба злучити льокальні організації в союз. Ось це й був початок, так званих, Всеканадійських Добродійних Організацій. До тих організацій можна зачислити такі: Червоний Хрест, що почав своє існування в 1896 р. і має інтернаціональний характер. Інституція для Сліпих повстала в 1918 році. Суспільна Допомогова Рада заснована 1920 року. Комюніті Чест льокально існує від 1930 року, а союзно між роками 1939 і 1945 і тепер об'єднує 60 більших міст у Канаді. Організація Поборювання Недуги Рака повстала в 1938 році. Щоб успішно провадити свою працю, ці організації мають дозвіл уряду раз в рік провести кампанію збірки фондів. Вони також дістають фінансову поміч від уряду в формі субсидії. Між іншим користають з грошевої субсидії: Червоний Хрест, Організація Поборювання Туберкульозу, Вікторіян Ордер оф Норсес, Ст. Джан Амбулянс, Союз Паралітиків, Інститут для Сліпих. До дирекції і заряду цих організацій входять провідні громадяни — чоловіки і жінки.

Канадійське жіноцтво також має важливе місце в розвитку добродійної праці. Багато допомогових товариств зорганізовано жіночими си-

лами при шпиталях і жіночі секції при різних добродійних інституціях. Вони відвідують хворих і працюють добровільно при різних клініках. Збірка кампанії фондів йде силами жіночих товариств. Жіноцтво робить те, що лиш можливо, щоб зменшити людські терпіння.

Українська жінка, як колись, так і сьогодні, виконує в громадському житті важливу працю. На нас українок спадає подвійна праця, бо як горожани цього краю, працюємо в користь канадійських добродійних організацій як одиниця, або як представниця свого жіночого товариства. Маємо також обов'язок супроти добродійних підприємств, що їх переводить в життя організація Союзу Українок Канади, як одну із своїх ділянок праці. Можливо, в цій ділянці наше жіноцтво ще не досягнуло далеко в порівнянні з іншими народами. Ось наприклад, жидівські жінки вже так широко попровадили свої жіночі добродійні організації (а мають їх багато), що вже одержали дозвіл від уряду провадити кампанію збірки серед загальної публіки. Це є велика фінансова поміч. Українське жіноцтво вже зробило в цім напрямі початок, бо по деяких більших містах вже існують окремі українські жіночі добродійні організації, як приміром Добродійне Українське Жіноче товариство в Едмонтоні.

Покищо їхня праця тільки льокальна, але в майбутньому можуть взяти становище доміняльне, тобто увійти в союз з добродійними органі-

заціями в Канаді, як окреме тіло.

Розвиток добродійної праці є обов'язком кожного члена в суспільстві і кожний з них може причинитися чимсь в слушний час. Найновіший проект канадійського уряду є прийняти до Канади сто осіб залишенців і їх родину, що хворі на туберкульозу і примістити їх в санаторіях туберкульозних для лікування. Цей проект має бути виконаний в 1960 році.

Найновіший проект добродійної праці на ширшу скалю серед українців є будова першого Православного Старечого Дому в Канорі, провінції Саскачеван. І тут є місце на добродійність в майбутньому.

Н. Трішук.

ПРИВІТАННЯ

Не так давно, промовляючи на чайному прийнятті жіночого товариства в Едмонтоні про жіночий журнал, я сказав: "Той день, коли з'явиться перше число жіночого журналу, буде днем великого свята не тільки для Союзу Українок Канади, але також для всього українського жіноцтва, розкиданого по цілому світі. І не тільки для жіноцтва, але для всієї української спільноти.

І ось, нарешті, прийшло це велике свято: з народженням Нового Року народився жіночий журнал "ПРОМІНЬ", який буде освітлювати дорогу тим, що невинно працюють й трудяться на ниві церковно-народній і культурно-свого проміння буде оживлювати до праці тих, які стають байдужими до життєвих про-

блем нашої української спільноти.

Нехай же "Промінь" світла Божої й української правди завітає до кожної української родини!

Боже благословення нехай буде на праці Союз Українок Канади та на всіх співробітниках журналу "Промінь".

†. Андрей,

Єпископ Едмонтону й
Західної Канади.

ВИСЛОВЛЮЄМО НАЙЩИРІШІ
ГРАТУЛЯЦІЇ СОЮЗОВІ УКРАЇНОК
КАНАДИ З НАГОДИ ПОЯВИ

ЖІНОЧОГО ЖУРНАЛА
ПРОМІНЬ!

Українське Жіноче Добродійне
Товариство в Едмонтоні, Алта.

Каша Засйбїда, голова
Марія Лазарук, секретарка

НАЙЩИРІШІ ПРИВІТАННЯ

з нагоди появи жіночого журналу "Промінь" висловлюють члени відділу Союзу Українок Канади при Катедрі Пресв. Тройці у Вінніпегу.

Складаємо найсердечніші побажання успіхів та щоб кожна свідомо українська родина мала "Промінь" у своїм домі. Хай він буде світлом, що освітлює дорогу і веде нас до світлої мети. Дай Боже, щоб ця праця видала найкращі овочі для української жінки в Канаді і поза нею.

Анастасія Сарчук, голова
Софія Стратійчук, секр.

З НАГОДИ ВИДАННЯ ЖУРНАЛА

“ПРОМІНЬ”,

бажаємо

НАЙКРАЩОГО УСПІХУ І СВІТОВОЇ
СЛАВИ!

Іван Сулима, виставитель

Western Cabinet
Ltd.,

11002 — 101 St.
Edmonton, Alta.

Western Cabinet
(Sask.) Ltd.

715 — 42 St.
Saskatoon, Sask.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

i

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ!

ВАДИМ ДОБРОЛІЖ, артист

- ФРЕСКИ МОЗАЇКИ
- МОНУМЕНТАЛЬНЕ МАЛЯРСТВО
- РОЗПИС ЦЕРКОВ
- ПРОЄКТУВАННЯ, БУДОВА Й РОЗ-
МАЛЮВАННЯ ІКОНОСТАСІВ
- ТЕАТРАЛЬНІ ДЕКОРАЦІЇ І ОФОРМ-
ЛЕННЯ СВЯТ

WADYM DOBROLIGE

14308 — 88 Ave.

EDMONTON, ALBERTA.

ПРИВІТАННЯ ЖУРНАЛОВІ
“ПРОМІНЬ”

засилає

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ

10348 — 101 стріт, Едмонтон, Алта., Канада.

ПОСІДАЄ:

- ВЕЛИКИЙ вибір книжок, журналів, ча-
сописів.
- НИТКИ, полотно, канва, узор.
- КАЛЕНДАРІ стінні й книжкові.
- Машинки до писання.
- Грамофонові пластинки.
- БУКВАРІ, словарі.
- КАРТКИ святочні і на всякі okazji.
- СКРИПКИ для початкуючих і профе-
сiоналiстiв.

Безплатні каталоги: книжок, пластинок,
календарів.

Д. С. Фербей, влас.

UKRAINIAN BOOK STORE
10348 — 101 Street

EDMONTON, ALBERTA

ПАЧКИ В УКРАЇНУ

Одинока компанія в Едмонтоні на
Західну Канаду, що висилає пачки най-
скоріше, найдешевше, та під повною га-
рантією, висилаємо також ліки, до
Польщі пачки одна третя дешевше, ці-
ла оплата до 22 фунтів пачки тільки
\$8.00. Також можете собі замовити в нас
всякого рода павуків до церков і свічни-
ки. Все це є виложене правдивим криш-
талем. Маємо всі взори тут в себе.

М. Лаврин, виставитель

M. Lawrin,

Overseas European Trading Co.,
9753 Jasper Ave.,

EDMONTON, ALBERTA

Phone GA 4-6860

Напроти готелю “Алберта”. У вікні побачите радіа.

Новий журнал
"ПРОМІНЬ"

*хай досягне загальної популярності
і світової слави!*

Степан Яремчук

DR. S L. YAREMCHUK
DENTAL SURGEON
204 Union Bldg.,
EDMONTON, ALBERTA

НАЙШИРШІ ГРАТУЛЯЦІЇ

*Союзові Українок Канади
з нагоди видання жіночого журналу*

"ПРОМІНЬ"

І. Юрчак, владитель.

JAX CREDIT JEWELLERS CO. LTD.

Graduation Rings and Trophies

Expert Watchmakers, Jewellers and
Engravers

Dealers in Diamonds, Watches and Jewellery

Special Quick Service

9833A Jasper Avenue
EDMONTON, ALBERTA

УКРАЇНСЬКА ФІРМА М'ЯСНИХ ВИРОБІВ

*з нагоди видання місячника-журнала
СОЮЗОМ УКРАЇНОК КАНАДИ,*

*складаємо
ЩИРОСЕРДЕЧНІ ГРАТУЛЯЦІЇ
і бажаємо*

*високих досягнень та світлих успіхів на культурно-освітньому
полі в їхній новопочатій праці!*

За ФІРМУ
CAPITAL PACKERS LTD.
12907 — 57 St.

EDMONTON, ALBERTA

Теодор Тамчин, през.

Жіноче Товариство при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні

щиросердечно вітає появу видання журналу Союзу Українок Канади, під назвою "Промінь".

Бажаємо, щоб наш журнал світив як дійсний промінь в нашій ідеологічній й освітньо-культурній праці, та щоб служив він як дороговказ на видавничо-літературному полі для українського жіноцтва на американському континенті.

Хай золоте його сяйво теплом ogrіває дім кожної свідомої української родини на довгі літа!

ЩАСТИ ВАМ, БОЖЕ!

За ЗАРЯД ЖІНОЧОГО ТОВАРИСТВА

Михайлина Будник, голова

Наталія Базюк, секретарка

ПОБАЖАННЯ

Ми надзвичайно радіємо і гордимось тим, що наша організація приступає до видання власного журналу.

Віriamo, що цей журнал буде найкращим приятелем, радником і провідником кожній українській жінці.

Щиросердечно вітаємо його появу на світ і бажаємо, щоб цей журнал, як справжній соняшний промінь, потрапив заглянути в кожну українську хату, ogrіти її теплом любови і осяяти знанням.

ПРОВІНЦІАЛЬНА ЕКЗЕКУТИВА
СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДІ
НА МАНІТОБУ.

НАЙКРАЩІ ПОБАЖАННЯ НОВОМУ ЖУРНАЛОВІ "ПРОМІНЬ"!

Добрий приятель є той, що в нещастю вашому допоможе вам.

Асекурація від вогню є яказ тим приятелем.

Асекуруємо в найбагатших і певних компаніях, які виплатять вам втрату від вогню. Маємо так звані "Пекедж Іншюранс".

Продаємо і купуємо міські хати, фарми, готелі, бизнеси. В нас є готові покупці, які зроблять з вами бизнес на найкращих для вас умовах.

"Гавриш Агенція" має за собою довгі роки солідної й певної обслуги, тому зо своїми справами вдавайтесь до:

HAWRYSH AGENCY
REAL ESTATE and INSURANCE
10356 — 101 Street
EDMONTON, ALBERTA

Василь Гавриш, власн.

Центрاليا Союзу Українців Самостійників

*сердечно вітає вихід у світ журналу
Союзу Українок Канади "Промінь".*

*Хай він несе українкам в Канаді й у
всьому світі світлий промінь національ-
ної свідомости.*

*Хай він буде авторитетним ін-
форматором нашої історії і культу-
ри.*

*Бажаємо видавцям і співробітникам
журнала "Промінь" добрих успіхів у
їхній висококорисній культурно-громадській праці.*

ЩАСТЯ ВАМ БОЖЕ НА ВСЕ ДОБРЕ!

За ЦЕНТРАЛЮ СУС НА КАНАДУ

*Д-р Л. Г. Фарина, голова
Кость М. Теличко, секретар*

Хай Новий Рік 1960

благословить

ГАРНИМИ УСПІХАМИ

наш журнал

"ПРОМІНЬ"!

**За ПРОВІНЦІАЛЬНУ ЕКЗЕКУТИВУ
СОЮЗУ УКРАІНОК КАНАДИ
В АЛБЕРТІ**

Калина Засінбіда, голова

Марія Лазарук, секретарка

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

†

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ.

*як також і світлого успіху журналові
"ПРОМІНЬ"!*

ІНСТИТУТ СВ. ІВАНА В ЕДМОНТОНІ

*Д-р Степан Яремчук, голова дирекції
Д-р Іван Вергомин, секретар
Д-р Павло Маценко, ректор*

ST. JOHN'S UKRAINIAN INSTITUTE

**11024 — 82 Avenue,
EDMONTON, ALBERTA**